

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

2011 / 7
LXIII. ÉVFOLYAM

MFTTT Tisztújító Közgyűlés

A földmérés és térinformatika gazdasági kérdései

A földvédelem öt évtizede Magyarországon

Kitüntetés

Köszöntés

Könyvismertetés

Nekrológ

MAGYAR FÖLDMÉRÉSI,
TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI
TÁRSASÁG/
HUNGARIAN SOCIETY OF
SURVEYING, MAPPING AND
REMOTE SENSING

A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM FÖLDÜGYI
FŐOSZTÁLY ÉS A MAGYAR FÖLDMÉRÉSI,
TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG
LAPJA/MONTHLY OF THE DEPARTMENT OF LAND
ADMINISTRATION IN THE MINISTRY OF RURAL
DEVELOPMENT AND THE HUNGARIAN SOCIETY
OF SURVEYING, MAPPING AND REMOTE SENSING

SZERKESZTŐSÉG/EDITORIAL OFFICE:
1149 Budapest, Bosnyák tér 5., I. em. 106.
Tel.: 222-5117, 460-4283; fax: 460-4163
E-mail: gk.szerk@fomi.hu,
Web: <http://www.fomi.hu/honlap/magyar/szaklap/geodkart.htm>

FŐSZERKESZTŐ/EDITOR-IN-CHIEF:
Dr. Riegler Péter

SZERKESZTŐK/EDITORS:
Dr. Bak Péter, dr. Busics György,
dr. Kristóf István, dr. Timár Gábor,
dr. Varga József

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG/EDITORIAL BOARD:
Dr. Adám József, Barkóczy Zsolt,
Bíró Gyula, dr. Bíró Péter,
dr. Bácsatyai László,
Bugá László, Csornai Gábor,
dr. Detrekői Ákos,
Hidvéginé dr. Erdélyi Erika,
Holéczy Ernő,
dr. Klinghammer István,
dr. Kurucz Mihály, dr. Márkus Béla,
dr. Mihály Szabolcs, Oskó András,
dr. Papp-Váry Árpád, Szabó Gyula,
Uzsoki Zoltán, dr. Zentai László

OLVASÓSZERKESZTŐ/PROOF-READER:
Hodobay-Böröcz András

**TECHNIKAI SZERKESZTŐK, TÖRDELŐK/
TECHNICAL-EDITORS:**
Benedek Lilla, Szrogh Gabriella

KIADJA/PUBLISHER:
A Magyar Földmérési, Térképészeti és
Távérzékelési Társaság/ Hungarian
Society of Surveying, Mapping and
Remote Sensing
HU ISSN 0016-7118;
eng.szám/ registry no.:
B/SZI/280/1/1995

**FELELŐS KIADÓ/RESPONSIBLE FOR
PUBLISHING:**
Uzsoki Zoltán

A kiadást a Földmérési és
Távérzékelési Intézet támogatja/
Supported by Institute of Geodesy,
Cartography and Remote Sensing

SOKSZOROSÍTJA/PRINTING:
HM TÉRKÉPÉSZETI NKFT/MoD
Mapping Company
Megjelenik: 1000 példányban/Printed
in: 1000 copies

A folyóiratban megjelenő cikkek tartalma nem feltétlenül tükrözi a szerkesztőség álláspontját. Három hónappal régebbi kéziratokat nem öröszünk meg és nem küldünk vissza. / The content of the papers published in the scientific review does not reflect necessarily the Editorial Board's standpoint. After three months, papers will not be kept, neither sent back.

Tartalom

Beszámoló a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság 2011. évi Tisztújító Közgyűléséről	» 4
<i>Bíró Gyula</i> : A földmérés és térinformatika gazdasági kérdései	» 17
<i>Dr. Fenyő György</i> : A földvédelem intézményének öt évtizede Magyarországon	» 20
<hr/>	
Kitüntetés – Buga László	» 26
Köszöntés – Somló József	» 26
Könyvismertetés	» 29
Nekrológ	» 30

Contents

General Assembly	» 4
Economic aspects of land surveying and GIS (<i>Gyula Bíró</i>)	» 17
Five decades of the institutional land protection in Hungary (<i>György Fenyő</i>)	» 20
<hr/>	
Award – László Buga	» 26
Congratulation – József Somló	» 26
Book Review	» 29
Obituary	» 30

Címlapon: A Lázár Deák-emlékérem Lázár deák térképén (fotómontázs: HBA)
– lásd még a KITÜNTETÉS rovatot.

On the Cover Page: The Lazarus Memorial Medal laid on the map drawn by Lazarus (photomontage by HBA) – see more under „Award”

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság programjairól, híreiről rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is: www.mfttt.hu Kéziratleadással és a hirdetéssel kapcsolatos részletes információk és leírások a következő címen találhatóak: www.mfttt.hu/mfttthonlap/geodkart.htm
Megrendelés és hirdetésfelvétel: **MAGYAR FÖLDMÉRÉSI, TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG**
1027 Budapest, XIV. Bosnyák tér 5. I. em. 106.; telefon: 201-8642 Fax: 460-4163

Beszámoló a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság 2011. évi Tisztújító Közgyűléséről

Társaságunk 2011. május 26-án, a FÖMI Bosnyák téri székházában tartotta éves Közgyűlését, amelyen a négyévenként esedékes tisztújítás is megtörtént. A meghívóban 12.00 órára hirdetett kezdést – határozatképtelenség miatt (mivel a tagok 51 %-a nem volt jelen) – Uzsoki Zoltán főtitkár elnapolta 12.30 órára.

Dr. Mihály Szabolcs elnök köszöntötte a résztvevőket, majd részletesen ismertette a napirendi pontokat, amelyet olvasóink az áprilisi számban megjelent meghívóban már olvashattak. Örökös tag tanúsítvány átadása címmel kiegészítést javasolt. A Közgyűlés a napirendet ennek megfelelően fogadta el. Elnök úr tájékoztatta a megjelenteket, hogy a Közgyűlést megelőzően az Intézőbizottság, majd annak jóváhagyása után az Országos Választmány is megtárgyalta az alapszabályban előírt éves főtitkári, pénzügyi és ellenőrző bizottsági beszámolókat, amelyeket végül a Közgyűlésnek kell elfogadnia.

Elsőként Uzsoki Zoltánt kérte föl beszámolója megtartására, illetve Kenderes Dóra ügyvezető titkár távolléte miatt a pénzügyi beszámoló felolvasására is, majd Várnay György, a Felügyelőbizottság elnöke értékelte a

társaság 2010. évi munkáját. Az alábbiakban mindhárom beszámolót teljes terjedelmében közöljük.

Főtitkári beszámoló az MFTTT 2010. évi tevékenységéről

Előadó: Uzsoki Zoltán

Tisztelt Közgyűlés, Elnök Úr, Kedves tagtársak!

Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy Társaságunk közhasznúsági jelentését az elmúlt évről ismertessem, illetve elfogadtassam Önökkel.

A közhasznúsági jelentés része a mérleg, annak szöveges kiegészítése, – mely hitelesíti a mérleg adatait, és elemzést ad a gazdálkodásunkról. Továbbá el kell számolnunk az állami támogatásokkal, melyekhez az év folyamán hozzá jutottunk. Itt kerül kimutatásra a személyi jövedelemadóból Tagtársaink rendelkezése alapján kiutalt összeg felhasználása is. Az így számunkra juttatott összeget ezúton is köszönjük, kérjük, továbbra is támogassák ebben a formában is Társaságunkat, *ránk fér!*

A gazdasági részen túl tartalma a közhasznúsági jelentésnek a szakmai tevékenységről szóló beszámoló, és ez elsősorban *ennek a jelentésnek legfontosabb része*. Ez részletezi, hogy mennyiben teljesítettük az alapszabályunkban vállalt és a közhasznúság bejegyzésénél elfogadott feladatainkat, meghatározott céljaink szerint dolgoztunk-e.

Vegyük szemügyre, mit végeztünk 2010 évben

Mozgalmas, változatos, és úgy érzem eredményes évet zártunk. Társaságunk képviseli hazánkat a nemzetközi szakmai szervezetekben. A Nemzeti Bizottságokban dolgozó tagtársaink 2010-ben is aktív, eredményes munkát végeztek.

A FIG munkáját 10 bizottság vezeti, segíti. A munkabizottságok felelősségeit és munkatervét a FIG kongresszusokon megrendezett Közgyűlések hagyják jóvá. Minden tagszervezetnek joga van kinevezni egy nemzeti delegáltat mind a 10 bizottságba. A társult és akadémiai tagoknak joguk van egy levelező tagot delegálni a bizottságokba.

Magyar viszonylatban közvetlenül érdekelték voltunk a 2. (Szakmai oktatás) és 7. (Kataszter-földügyi igazgatás) Bizottságban, ahol a bizottság elnökeit és titkárait az NymE GEO, a Fővárosi Földhivatal (2010-ig), valamint a FÖMI adta. Ez rendkívül magas elismerése a magyar szakmai munkának mindkét területen. Kollégáink részt vesznek a FIG döntéshozó testületeiben, ami magas szintű tudás-transzferre ad lehetőséget. Ezen kívül a magyar részvétel igen aktív a 3. Bizottságban (Térinformáció Menedzsment) is, aminek témakörei rendkívül tág spektrumot ölelnek át, az e-közigazgatástól a térbeli adatinfrastruktúra kialakításának technológiáit, szabványait is beleértve.

A következő lista a fontosabb FIG rendezvényeket sorolja fel. További részletes adatok a konferenciák honlapjain érhetőek el. Az év legjelentősebb eseménye a FIG Kongresszus volt.

Dr. Mihály Szabolcs, az MFTTT elnöke megnyitja a Tisztújító Közgyűlést (fotók: HBA)

2010. április 11–16., Sydney, Ausztrália

FIG Kongresszus 2010 „Megfelelés a kihívásoknak – Teljesítőképességünk fejlesztése”

A bizottsági elnökök révén jelentős szerepünk volt a konferencia programjainak alakításában. A Földmérők Nemzetközi Szövetsége, a FIG négyévente megrendezésre kerülő soron következő XXIV. Kongresszusát Sydneyben, Ausztráliában rendezte. A 2010. évi találkozó központi témája a jelenkor kihívásainak való megfelelés, a megoldások keresése, a tapasztalatok megvitatása, és ehhez szorosan kapcsolódóan teljesítőképességeink kiépítésének fontossága volt. A Kongresszusnak mintegy 100 országból, több mint 2200 résztvevője volt. Előadásra 80 országból rekordszámú, közel 1000 jelentkezés érkezett. Ezek közül 100 szerző kérte az előadási lektorálását. Az előadások lektorálását a FIG fokozatosan vezette be az elmúlt években. Ezt előadásonként két független szakértő végzi. A lehetőség különösen az egyetemi oktatók körében népszerű. A szervezőknek komoly gondot okozott az 1000 előadás szekciókba sorolása. Végül a program a több mint 150 műszaki szekció mellett, plenáris előadásokból, műhelybeszélgetésekből, Sydneyben és környékén rendezett ausztrál szakintézményi látogatásokból és speciális fórumokból épült fel.

A Közgyűlést és a szakmai szimpóziumot a FIG Tanács (elnök, 6 alelnök és az ACCO egy főképviselője) és a FIG Végrehajtói Testület (ez az ACCO, amely a Bizottságok elnökeinek testülete) egy-egy egész napos tanácskozása előzte meg. A FIG minden bizottsága tartott külön, ún. bizottsági ügyrendi értekezleteket. A Kongresszuson kiemelkedő színvonal volt a fiatal földmérők és a FIG munka iránt érdeklődő diákok fóruma, találkozója és előadói megnyilvánulása. Nem maradt el az ilyenkor szokásos világméretű szakkiállítás sem.

2010-ben is sor került a tagszervezetek elnökeinek zártkörű megbeszélésére, valamint a világ országaiból Sydneyben jelenlévő állami földügyi és térképészeti szolgálatok vezetőinek, ill. képviselőinek a FIG-érdekeltségű találkozójára, amelyeken hazánkat dr. Mihály Szabolcs képviselte.

A Kongresszuson a FIG legmagasabb szintű döntési szerve, a Közgyűlés két alkalommal ülésezett. A Közgyűlés fontos feladata volt a FIG 2011-ben tisztségbe kerülő új elnökségének megválasztása. A FIG leköszönő elnöke, Stig Enemark (Dánia) posztjára három jelölés érkezett, nevezetesen Iain Greenway (Anglia), Matthew B. Higgins (Ausztrália) és Teo CheeHai (Malajzia), mindhárman korábbi alelnökök. A szavazás szoros eredményt hozott, a Közgyűlés 33:32 arányban döntött Teo CheeHai javára. A FIG alelnökei 2011-től, Iain Greenway úr, Dalal S. Alnaggar asszony (Egyiptom), Chryssy Potsiou asszony (Görögország) és Rudolf Staiger úr – az utóbbi három alelnök megválasztása is a jelen Közgyűlés feladata volt.

A Közgyűlés ugyancsak döntött a következő kongresszus helyszínéről. A rendezvényért két város adott be versenypályázatot: Isztanbul és Kuala Lumpur. A részletes bemutatók alapján a Közgyűlés, szavazással Kuala Lumpur javaslatát választotta, így a FIG XXV. Kongresszusa 2014-ben, Kuala Lumpur-ban, Malajzia fővárosában kerül megrendezésre. A kongresszuson a FIG magyarországi tagszervezetét – a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaságot, valamint a FIG társult tagszervezetét – az MFTTT elnöke, a FÖMI főigazgatója dr. Mihály Szabolcs, a FIG akadémiai tagszervezetét – a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karát – pedig dr. Márkus Béla a FIG MNB elnöke képviselte. Dr. Márkus Béla a FIG 2. Bizottság (Oktatási Bizottság) elnökeként és a FIG-hez az MFTTT-ben működő Magyar Nemzeti Bizottság elnökeként, Osskó András a FIG 7. Bizottság (Kataszteri Bizottság) elnökeként, Iván Gyula a 7. Bizottság titkáráként és Zalaba Piroska a FIG Magyar Nemzeti Bizottságának titkáráként vettek részt a Kongresszuson.

A magyar résztvevők a Kongresszuson több előadást tartottak. A FIG Magyar Nemzeti Bizottsága összefoglaló jelentést állított össze a kongresszus számára az elmúlt négy éves időszakról. Az anyag elérhető angol nyelven az MFTTT-nél működő FIG MNB webhelyén (<http://www.fig.hu/>).

A magyar résztvevők a Kongresszuson rendezett nagyon sok szekció

munkájából is kivették részüket. Osskó András, Iván Gyula és dr. Mihály Szabolcs két-két szekciónak, dr. Márkus Béla egy szekciónak volt elnöke. Osskó András egy, Iván Gyula négy, Zalaba Piroska pedig három szekciónál volt jegyzőkönyvvezető titkár.

2010. augusztus 26., London, Anglia
Seminar and symposia: New challenges in Professional Education
Web oldal: www.uel.ac.uk/fig Kapcsolat: S.G.Brown@uel.ac.uk

A konferencia megnyitó beszédét Stig Enemark, a FIG elnöke tartotta, aki áttekintést adott az európai egyetemeken lezajlott változásokról, kiemelve a földmérés oktatásában bekövetkezett szakmai változásokat, és a számítógépek egyre szélesebb körű használatát oktatásban. Ezt követően Márkus Béla, a Bizottság elnökeként áttekintette az elmúlt négyéves ciklus eseményeit, sikerként könyvelve el az Oktatási Bizottság által szervezett szekció üléseket, éves konferenciákat és nyári egyetemet. A Bizottság a Sydney kongresszusra összefoglaló jelentést készített az e-Oktatás helyzetéről (FIG Report no. 46 “Enhancing Surveying Education through E-learning”). Gert Steinkellner, a 2.3. Munkabizottság elnöke jelentést adott az „Oktatás menedzsmentje és a szakmai marketing” helyzetéről, bemutatva a kívánatos elmozdulás fő elemeit a koordinált, globális marketing irányába. A konferencián meghívott előadást tartott Ales Kopacik a 6. Bizottság elnöke, a Szlovák Műegyetem Építőmérnöki Karának dékánja.

A konferencia fő célja az Oktatási Bizottság 2011–2014 időszakra készülő munkatervének megvitatása volt, melyet Steven Frank (USA) a Bizottság megválasztott soron következő elnöke vezetett elő. Az ezt követő szekciókban a résztvevők javaslatokat tettek a következő ciklus munkaprogramjára.

2010. szeptember 6–10., Karlovy Vary, Csehország
FIG 7. Bizottság Éves Közgyűlése és Nyílt Szimpózium „Digitális kataszteri térképek”

A közgyűlésről készült jelentés angol nyelven elérhető: www.fig.net/news/news_2010/karlovyvary_sept_2010.htm

A Tisztújító Közgyűlésen részt vevők

A FIG 7. Bizottságának (Kataszter és Földügyi Igazgatás) éves közgyűlését 2010-ben Karlovy Vary-ban tartották, ahol Oskó András (a 7. Bizottság elnöke), Iván Gyula (a 7. Bizottság adminisztratív ügyekért felelős alelnöke), valamint Tóth Mária (a 7. Bizottság titkára) vett részt. Az éves közgyűlést, a hagyományoknak megfelelően, egynapos, nyílt nemzetközi szimpózium egészíti ki, melyet ebben az évben a „Digitális Kataszteri Térkép” témájában tartottak, a cseh és a szlovák földmérési egyesületek közös szervezésében.

A közgyűlés rekord részvételt hozott, 32 országból 57 delegátus vett részt az éves közgyűlésen. Olyan országok is képviseltették magukat, akik korábban sohasem. Először jelent meg Japán, Ciprus, Eritrea delegátusa. A rekord részvétel bizonyítja, hogy a Kataszter, Földügyi igazgatás, mind a gazdasági növekedés és a fenntartható fejlődés egyik legfontosabb infrastruktúrája a világ minden régiójában mind fontosabb szerepet játszik.

A közgyűlés ötnapos programja beszámolt mind a FIG, mind a 7. Bizottság munkájáról és áttekintést adott a kataszter, földügyi igazgatás legújabb eredményeiről világszerte, beleértve a földügyi szolgáltatásokat támogató informatikai rendszerek új fejlesztéseiről. A közgyűlés 32 országból érkezett 57 résztvevője közül többen nagy elismeréssel méltatták az elmúlt négy évben a magyar elnök és munkatársai által kifejtett szakmai, kommunikációs és szervezői tevékenységet.

2010. november 15-17. Szófia, Bulgária,

A FIG 3. Bizottság Éves Közgyűlése, és a 3. és 7. Bizottság közös munkaműhelye

Web oldal: www.conference.kig-org.bg; Kapcsolat: gapos@tee.gr és chryssyp@survey.ntua.gr

A rendezvényen Oskó András vett részt és Iván Gyula a térinformatikai adat infrastruktúra témakörben tartott előadást.

2010. november 25-26. Kopenhága, Dánia

FIG Handover Ceremony – FIG átadási ünnepség

Web oldal: www.fig.net; Kapcsolat: lfh@fig.net

Az ünnepi rendezvényen Dr Márkus Béla vett részt, formálisan is átadva az Oktatási Bizottság elnöki megbízását Steven Frank úrnak (USA).

A felsorolt ideji FIG rendezvényeken mindenütt megjelentek a földmérés és térinformatika magyar szakemberei, az esetek túlnyomó többségében szervezői szerepkörben. Mindezekkel hírünk a világban tovább javul, és időben jutnak el hozzánk a tudomány és technika legfrissebb tapasztalatai, eredményei. Az elmúlt években megalapozott hazai és nemzetközi kezdeményezések nemcsak erkölcsi sikereket, de közvetlen hatással is jártak, projektek sora bizonyítja az aktív részvételünk hasznát.

A 2010-es év köztes év két ICA konferencia között, de az év második felét már meghatározta a 2011-es

párizsi konferenciára történő felkészülés. Az előadásokra való jelentkezések határideje 2010. október volt s eddigi információink szerint a beküldött magyar előadások száma meghaladhatja a 2009-es konferencia részvételét (az előadások elfogadásáról még nem született döntés).

2010. február 22–24. között Bécsben rendezték meg az 5. nemzetközi konferenciát a kartográfiai örökség digitális szemléletmódjáról, melyet az ICA Commission on Digital Technologies in Cartographic Heritage szervezett. 12 magyar résztvevő volt jelen, összesen 9 előadással.

2010. február 25-én számolt be az ICA Nemzeti Bizottság vezetése az érdeklődőknek a 2009-es chilei, Nemzetközi Térképészeti Konferenciáról. Itt adtuk át Basa Gizellának a Nemzetközi Térképkiállítás turista, tájfutó és parktérképek kategóriájában kapott második díjat a Vörös-tenger térképért.

2010. június 15–20. között a bulgáriai Neszebarban rendezték meg a 3. Térképészeti és Térinformatikai Konferenciát, amely egyben az ICA Közép- és Kelet-európai Regionális Szimpóziuma is volt. Két magyar résztvevő (Hargitai Henrik és Jesús Reyes) volt jelen, mindketten előadást illetve részt vettek bizottságuk éves ülésén is.

2010. július 14–25. között az ICA Oktatási és Képzési Bizottsága által szervezett workshop egyik vezető előadója Zentai László volt a vietnámi Ho Chi Minh City Műszaki Egyetemén.

2010 szeptemberében meghirdetjük a 2011-es ICA térképrajz-versenyt,

amelynek főszervezője az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék, a Földrajzi Társaság és a Lázár deák Alapítvány közreműködésével.

2010 novemberében Jesús Reyes és Zentai László megbeszéléseket folytattak Georg Gartnerrel, az ICA osztrák alelnökével, elsősorban a 2011-es párizsi ICA konferenciát megelőző szemináriumról, melyet az Orleans-i Egyetem közreműködésével – magyar szervezésben – bonyolítunk le.

Az ICA Planetáris kartográfia bizottsága javaslatára – magyar–orosz kezdeményezésre – a Springer kiadó tervezi egy Encyclopedia of Planetary Landforms kiadvány elkészítését.

A Tengerterképezési Bizottság által (erkölcsileg) támogatott projekt keretében az undersea.elte.hu honlap folyamatos bővítése, és új témákkal való kiegészítése zajlik. Jelenleg a standardization of Undersea Features anyaga érhető el öt nyelven.

2010 az ISPRS négyévente megrendezendő kongresszusai közötti köztes, második év volt, ami jellemzően a bizottsági szimpóziumok és a következő kongresszusra történő felkészülés megkezdésének éve.

Az ISPRS 2010-ben ünnepelte magalakulásának 100. évfordulóját. Ebből az alkalomból, az egyesület az alapítás helyszínén, Bécsben, ünnepi közgyűlést tartott, melyen megemlékezett az elmúlt 100 évről és Dolezál professzorról, az ISPRS alapítójáról.

Az ünnepi közgyűlésen hazánkat hivatalos delegáció képviselte dr. Gross Miklós, az ISPRS MNB jelenlegi elnöke vezetésével. A delegáció tagjai voltak:

- prof. Dr. Detrekői Ákos akadémikus, az MFTTT korábbi elnöke és az ISPRS Magyar Nemzeti Bizottság korábbi elnöke,
- Dr. Remetey F. Gábor az ISPRS VII. Bizottságának volt elnöke, és
- Winkler Péter, az ISPRS MNB több cikluson át volt titkára, illetve elnöke.

Július 3-án, az ISPRS alapításának történelmi helyszínén, a Bécsi Műegyetemen nyíltkörű Közgyűlés keretében az ISPRS mintegy 100 tag-szervezete közül az Egyesült Államok, Kanada, Franciaország, Ausztria, valamint az IUGG és IGARS küldöttei

mellett Magyarország kapott lehetőséget rövid köszöntővel üdvözölni a 100 éves évfordulóját ünneplő szervezetet. A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság nevében Dr. Remetey F. Gábor méltatta az ISPRS 100 éves tevékenységét.

Az ünnepi megemlékezések mellett a közgyűlés ismertette és elfogadta az ISPRS új Stratégiai Tervét, ami egy sor korszerűsítést tartalmaz, melyeket a technológiák és az alkalmazások fejlődése, illetve a környezet fokozott védelme és a fenntartható fejlődés biztosítása indokolt.

A centenáriumi közgyűléshez több ISPRS szakmai rendezvény is kapcsolódott, mint a VII. bizottság szimpóziuma, és egy digitális fotogrammetriai felhasználói szimpózium.

A rendezvénysorozat helyszínének közelsége lehetővé tette, hogy az átlagosnál jóval több hazai szakember vehessen részt a szakmai előadásokon.

A centenáriumi rendezvény lehetőségét kihasználva, Winkler Péter kezdeményezésére Dr. Remetey F. Gábor közbenjárásával és az osztrák BEV szakembereinek segítségével Magyarországra került két hazai vonatkozású szakmatörténeti relikvia digitális másolata. Az egyik oklevelet a Magyar Fotogrammetriai Társaság Prof. Eduard Doležalnak, az ISP alapítójának tiszteletbeli taggá fogadására állította ki, a másikat az Osztrák Fotogrammetriai Társaságnak adományozta 1932-ben, annak 25 éve fennállása alkalmával. A dokumentumok másolatait a Geodézia és Kartográfia szakfolyóirat címlapján megjelentette.

Sajnos az egyéb ISPRS rendezvényeken csak elvétve tudtak honfitársaink részt venni, ami elsősorban nem szakmai, hanem sokkal inkább anyagi okokra vezethető vissza.

A néhány kivétel: Molnár Bence doktorandusz (BME) vett részt Newcastle-ben az 5-ös bizottság szimpóziumán. Ugyanerre a rendezvényre a BME Fotogrammetriai Tanszékéről két cikket küldött: 1. Berényi Attila, Lovas Tamás, Barsi Árpád: Terrestrial Laser Scanning – Civil Engineering Applications és 2. Molnár Bence: Direct Linear Transformation Based Photogrammetry Software On The Web címmel.

A fotogrammetria és távérzékelés hazai alkalmazásának gyakorlatában lényeges változás az elmúlt évben nem történt. Sajnálatos, hogy a tervezett, nagyreményű nemzeti projekt is meghiúsult, nem kis mértékben a hazai szakma széthúzásának köszönhetően.

A hazai szakmai rendezvények tekintetében, immár hagyományosan, a Fény-Tér-Kép konferencia a legrangosabb, amit Kákonyi Gábor 2010-ben is sikeresen rendezett meg.

A jelenleg ismert tervek szerint 2011-ben 24 nemzetközi ISPRS rendezvényre kerül sor. Ebből 5 Kínában, 4 Németországban, 2 a Cseh Köztársaságban, 2 Ausztráliában, egy-egy Olaszországban, Indiában, Szaúd-Arábiában, Törökországban, Iránban, Lengyelországban, Angliában, Kanadában, az Egyesült Államokban, Svájcban és Hong-Kongban kerül megrendezésre.

Az Európai Földmérők Tanácsával, (Comité de Liaison des Geometres Européens – a továbbiakban CLGE) CLGE-vel kapcsolatos ideai események (2010 novemberéig):

2010. március 9-én aláírásra került a megállapodás a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT), a Magyar Mérnöki Kamara, Geodéziai és Geoinformatikai Tagozata (MMK GGT), valamint a Magyar Földmérő és Geoinformatikai Vállalkozások Egyesülete (MFGVE) (továbbiakban Együttműködő Felek) között egy hazai közös képviselő (nemzeti összekötő csoport / Hungarian Geodetic Surveying Liaison Group. HGSLG /) létrehozásában és működtetésében a Council of European Geodetic Surveyors (CLGE) szervezetén belül.

2010 márciusában az Allen riport magyarországi változatának véglegesítése és megküldése megtörtént a CLGE számára.

A CEPLIS szervezet kérdőívének kitöltése megküldése a CLGE számára szintén megtörtént.

2010. májusban részt vettünk a CLGE rendes éves első közgyűlésén Bukarestben (Románia). Itt került bejelentésre (többek között) az európai földmérők etikai kódexének az elfogadása. Erről beszámolót tartottunk

a nemzeti összekötő csoport számára. Beszámoló újságcikk készült a Geodézia és Kartográfia szaklap számára. A bukaresti deklaráció lefordítása elkészült.

2010 szeptemberében részt vettünk a CLGE rendes éves második közgyűlésén Albenában (Bulgária). Ezen a közgyűlésen történt a vezetőség tisztújító választása. Magyarország lehetőséget kapott a 2013 tavaszi (május) közgyűlés megszervezésére.

Ezután vegyük szemügyre az itthon történeteket

2010-ben vándorgyűlést nem tartottunk. Az ismert változások, valamint szakmánkban is uralkodóvá váló recesszió, illetve témahiány miatt nagyrendezvényt sem tartottunk. (Decemberre terveztünk egy nagyrendezvényt Pécsre – EKF – a Vállalkozói Egyesülettel közös rendezésben, de az is elmaradt.)

Központi rendezvényeink száma 26 volt, melyen az elmúlt évekhez hasonló részvétel volt tapasztalható. Előadás érdektelenség miatt nem maradt el.

A területi csoportok 2010-ben is igen aktívan működtek. Több egész napos rendezvény (Földmérő Nap) szervezésére került sor: Szolnokon, Nyíregyházán, Szombathelyen, Szarvason, Pécsen.

A területi csoportok vezetőivel a szorosabb kapcsolat kiépítésére törekedtünk. Ezért az évben kétszer tartottunk közös megbeszélést, melyek igen sikeresnek bizonyultak. Rajtuk keresztül próbáljuk a tagnévsort aktualizálni, illetve tagjaink tagdíjfizetési morálját javítani. Köszönet a területi csoportok vezetőinek az aktivitásért.

A Magyar Mérnöki Kamara Geodéziai és Geoinformatikai Tagozatával való egyre jobb, és szorosabb együttműködést jelzi, hogy az említett rendezvényeket kivétel nélkül „akreditáltattuk” a Kamaránál, így a Kamarai tagok számára un. továbbképzési kreditpontokat jelentettek, melyek nagyon fontosak.

Továbbra is fontos feladatunk a Geodézia és Kartográfia szaklap kiadása, és megjelentetésének biztosítása. Dr. Riegler Péter főszerkesztő irányításával egy nagyobb létszámú szerkesztőbizottság, és egy szűkebb körű, az operatív feladatokat ellátó szerkesztőségi dolgozik. A formai, tartalmi

változásokat idén is érzékelhették tagtársaink az év folyamán. Elnök úrral együtt tárgyalást folytattunk a lapot nyomtató HM Térképészeti Kft új vezetőjével aki biztosított bennünket arról, hogy a továbbiakban is a maximális támogatottságot megadják. Ezúton is köszönjük. Tagtársaink tapasztalhatták, hogy technikai és anyagi okok miatt a lap 2011 januárjától teljesen megújult „köntösben” jelenik meg. Reméljük, elnyeri tetszésüket.

Nagyon fontos, kiemelkedő dolognak tartom, hogy a lap megjelenésének időbeli „csúszását” sikerült ledolgozni. A szerkesztőség aktív munkájának köszönhetően két-három hónapra előre a számok előkészítése megtörténik.

Társaságunk továbbra is fontosnak tartja a kapcsolatépítést más, rokon területen működő civil szervezetekkel.

Taggyegete vagyunk a MTESZ-nek, mely szervezet komoly gondokkal küzd. Az IB többször tárgyalta az elmúlt időszakban a MTESZ-el való együttműködésünket. Időről-időre felmerült a kilépés lehetősége (az MFTTT-nek 1,2% tulajdonrésze van a MTESZ-ben). A Felügyelőbizottság elnökének javaslatára az IB felkérte dr. Papp Iván IB tagot, hogy a kilépés, illetve bent maradás jogi lehetőségeit, konzekvenciáit vizsgálja át. Ez meg is történt. Ennek lényege, hogy különösebb kockázattal egyik változat sem jár.

Ezután dr. Mihály Szabolcs elnök úrral tárgyaltunk a MTESZ jelenlegi elnökével prof. dr. Veress Gábor úrral. A tárgyalás eredményeképp azt javasoltuk az IB-nek, hogy egyelőre – megvárva a felvázolt változásokat – maradjunk tagok.

Tagja vagyunk a HUNAGI alapítványnak.

Az MFGVE-vel együttműködési megállapodásunk van. Az előbb elmondottak is mutatják, hogy a kapcsolatunk erősödik.

Az MMK Földmérési és Geoinformatikai Tagozatával – szintén az említettek alapján is egyre szorosabb a kapcsolat.

A VM Oktatási Főosztályával együttműködési megállapodásunk van, melynek értelmében a Társaságunk egy főt

delegál a földmérő és térképész technikusminősítő vizsgabizottságokba. A VM FF új vezetésével jó kapcsolatra törekszünk a jövőben is. Társaságunk nyitott az együttműködésre szakmai szabályzatok, jogszabályok előkészítésében, megvitatásában, véleményezésében.

Megbeszéléseket folytattunk a VM Közigazgatási Államtitkárával, Farkas Imre úrral, valamint szakmai főosztályunk új vezetőjével, Horváth Gábor István úrral (mindketten régóta tagjai Társaságunknak). Biztosítottak bennünket a támogatásukról. A FÖMI új főigazgatója Toronyi Bence úr szintén biztosított bennünket arról, hogy a FÖMI és Társaságunk eddigi példás kapcsolata megmarad. Elnök úrral együtt ezeket a megbeszéléseket, illetve ezek eredményeit fontosnak tartjuk Társaságunk jövője szempontjából.

Sok éve szoros együttműködés jellemzi kapcsolatunkat az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társasággal, annak földmérő szekciójával. Az elmúlt évben is nagy létszámmal vettünk részt rendezvényükön, és a szervezésből is kivettük részünket (Nagybánya május 13–16).

Idén végre – úgy gondolom – fontos lépéseket tettünk a fiatal szakemberek „beszervezése” ügyében. Az IB jóváhagyásával jutalmazással támogattuk a felsőfokú oktatási intézményekben (BME, NYME GEO) a diplomatervezési pályázatokat, valamint a TDK konferenciákat. Egyébként magam is részt vettem ezeken, és mondhatom, igen színvonalas, értékes előadásokat is hallottam. (Az első három helyezettet jutalmaztuk általában, a társaság jubileumi évkönyvével, valamint egy éves ingyenes tagsággal, mely a GKE lap küldésével jár.) A két intézmény oktatóival folyamatos a kapcsolat.

Felvettük a kapcsolatot az öt földmérést, térképészetet tanító Szakközépiskolával, valamint az öket felügyelő VM Főosztály osztályvezetőjével, és a VKSZI képviselőjével. Tárgyalásaink eredménye szerint előkészítettünk egy együttműködési megállapodást, melyet terveink szerint 2011 évben – ünnepélyes keretek között – fogunk aláírni. Ennek megfelelően kölcsönösen arra fogunk törekedni, hogy a középiskolás fiatalokat bevonjuk a társaság életébe, munkájába.

Statisztikai taglétszámunk 1295 fő (ebbe beletartozik, aki 3 éve nem fizet, illetve a 70 éven felüli tagdíjmentes tagok is). Összes lapelőfizetés (közületi tagokkal együtt) 795. Egyéni lapelőfizető 364 fő. Jogi taglétszámunk nem változott: 20 földhivatal, és 24 vállalkozás, oktatási intézmény.

Honlapunk üzemeltetése, működése folyamatos volt. Köszönet érte a FÖMI munkatársainak.

A Társaság ügyvezetése nem változott, egy főállású ügyvezető, Kenderes Dóra intézi a napi ügyeket, szervezi a rendezvényeket.

Az irányítást az Intézőbizottság folyamatosan biztosította, az elmúlt évben 6 ülést tartott. Az Országos Választmány döntéseit két ülésen hozta meg, és az eddigi gyakorlatnak megfelelően egy Közgyűlésünk volt.

Néhány szót 2011 évi dolgainkról

Idén vándorgyűlés lesz. A jelenlegi helyzetben különösen fontos ennek jó megszervezése.

Tovább szeretnénk erősíteni a területi csoportok működését, helyi rendezvények megtartását az MMK tagozatával együtt. Kiemelkedő feladatunknak tartjuk 2011-ben a taglétszám emelését, a fiatalítást valamint továbbra is igen fontos a tagnyilvántartás rendbetétele.

Köszönöm figyelmüket, és kérem a következőkben hallgassák meg a pénzügyi beszámolót.

Közhasznúsági jelentés a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság 2010. évi tevékenységéről

Összeállította: Kenderes Dóra ügyvezető titkár

Társaságunkat a közhasznú szervezetelekről szóló 1997. évi CLVI. törvény alapján a Fővárosi Bíróság 400. nyilvántartási sorsszám 13. Pk. 60.447/1989/20. számú végzéssel közhasznú szervezetté minősítette. Működésünket az 1989. évi II. tv. az egyesülési jogról, míg gazdálkodásunkat a számvitelről

szóló újra kodifikált 2000. évi C. törvény és a 114/1992., illetve a 224/2000. Korm. rendeletek szabályozzák. Társaságunk a hivatkozott rendeletek és a számviteli politikájában meghatározott beszámoló készítés rendje alapján állítja össze a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetek közhasznú egyszerűsített éves beszámolójának mérlegét, valamint eredmény kimutatását.

1. Számviteli beszámoló és Vagyon felhasználása

Társaságunk tevékenységét a hatályos alapszabálya, ügyrendjei és a számviteli politikánk alapján végzi a mindenkori érvényes jogszabályok szerint a FB felügyelete mellett. A 2010. évet könyvvizsgáló is ellenőrizte, az ő jelentése a www.mfttt.hu honlapon olvasható.

Az MFTTT 2010. évi beszámolója a közhasznú egyszerűsített éves beszámoló mérleg, eredmény-kimutatás, valamint tájékoztató adataiból áll. Az éves mérleg-beszámolót a Felügyelőbizottság átnézte és elfogadásra javasolta a Közgyűlésnek.

2. Költségvetési támogatás felhasználása

2010-ben a Társaság az alábbiak szerint részesült költségvetési támogatásban:

- NCA-tól a működés támogatására 600 E Ft, melyet a működés keretein belül az Ügyvezető titkár részbeni munkabérének fedezésére használtunk fel.
- A Vidékfejlesztési Minisztériumtól - a Geodézia és Kartográfia szaklap alapító társtól - 1 500 000 Ft-ot kaptunk a szakmai folyóirat működéséhez.

3. Célszerű juttatás

A Társaság cél szerinti juttatásban nem részesült.

4. Egyéb támogatás

Az adózók SZJA 1%-os felajánlásából 207 000 Ft, melyet diploma pályadíjakra és GK postaköltségre használtunk fel.

5. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

Juttatásban a vezető tisztségviselők nem részesültek.

6. Közhasznú tevékenység tartalmi beszámolója

2010. évi közhasznú tevékenységünket a szakmai kultúra terjesztése, a kutatási - fejlesztési eredmények ismertetése, ismeretterjesztés tette ki.

A Geodézia és Kartográfia szakfolyóiratot továbbra is eljuttattuk tagjainknak, rendszeres információt biztosítottunk a lapunkon és a honlapunkon keresztül az érdeklődőknek.

Nagy rendezvényt nem tartottunk, viszont egész napos rendezvényt szerveztünk vidéki csoportjaink Szolnokon, Pécsen, Szarvason, Szombathelyen és Nyíregyházán.

Továbbra is kiemelten kezeltük a nem bevételes új szakmai ismereteket nyújtó rendezvényeinket, munkabizottsági üléseket, melyen az MFTTT tagokon túl számos más érdeklődő is részt vett.

Az állami befizetési kötelezettségeinknek határidőre eleget tettünk.

A főtitkár Közgyűlésen elhangzó részletes szakmai beszámolója, ezen jelentés 6. pontjának mellékletét képezi.

A Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság Felügyelőbizottságának jelentése a 2010. évi tevékenységéről

Előadó: Dr. Várnay György

A Felügyelőbizottság a 2010. évben is ügyrendjének, illetve a vonatkozó előírásoknak megfelelően végezte munkáját.

A Társaság működésében, tevékenységében és gazdálkodásában az elmúlt évben nem történt olyan esemény, amely a Felügyelőbizottság beavatkozását tette volna szükségessé.

A Felügyelőbizottság rendszeresen képviseltette magát az Intézőbizottság és a Választmány ülésein, tagjai tájékoztak a szakosztályok és a vidéki csoportok munkájáról törvényes és alapszabályszerű működéséről.

A Felügyelőbizottság figyelemmel kísérte és vizsgálta a Társaság közhasznú tevékenységét, szervei határozatainak végrehajtását, a rendelkezésre álló eszközök hatékonyságát és célszerű

felhasználását, költségvetését és pénzügyi gazdálkodását.

A társaság számviteli alkalmazottat nem foglalkoztat, a könyvelést a nonprofit szervezetek számvitelére vonatkozó gyakorlattal rendelkező külső szolgáltató cég – a BODRICON T Kft. – látja el. A vonatkozó rendeletek alapján a Társaság, könyvvizsgálatra nem kötelezett, a beszámolóját a legfőbb vezetőség határozata alapján könyvvizsgálóval ellenőrizteti.

A Felügyelőbizottság a Társaság pénzügyi gazdasági tevékenységét – a számviteli törvény szerinti egyszerűsített éves beszámolóját – a könyvvizsgálói jelentés szakmai támogatottságával vizsgálhatta. Információink és eseti ellenőrzéseink szerint a számviteli adatfeldolgozás rendben, az előírásoknak megfelelően történt. A Társaság költségvetési kapcsolatai (APEH) időben rendezettek.

A beszámolóban szereplő tényadatok közül a bevételek összege a tervezett (15 456 E Ft) meghaladva 15 811 E Ft-ban realizálódott, míg a Társaság összes ráfordítása – a tervezett (17 815 E Ft) ugyancsak meghaladva – 21 354 E Ft volt. Mindezek eredményeként a tárgyévi együttes veszteség 5543 E Ft, amely a tervezett (2359 E Ft) 3184 E Ft-tal (135%-kal) haladta meg.

Az ellenőrzés eredményét összefoglalva megállapítható, hogy a mérleg és eredmény-kimutatás a valós adatokat tartalmazza, így a Társaság 2010. évre 5430 E Ft közhasznú és 113 E Ft vállalkozási veszteséget számolhatott el.

A Társaság saját tőkéje a tárgyévi veszteség hatására jelentősen 36,3%-kal csökkent. A saját tőke a jelentős veszteség ellenére még mindig meghaladja az induló tőke összegét, de a Felügyelőbizottság véleménye szerint figyelmeztet a jövőt – különösen a 2011. évi költségvetést, illetve gazdálkodást – illetően.

A Felügyelőbizottság megállapítása szerint a tagnyilvántartás – a valós taglétszám és tagdíj – ügyében tett intézkedések ellenére még ma sem rendezett. A jelenleg regisztrált statisztikai létszám 1295 fő, amelyből a 2010. évben a tagdíjat fizetők száma 364 fő, a nyilvántartott taglétszám mindössze 28%-a. A Felügyelőbizottság véleménye

szerint ez a kérdés – a területi csoportok vezetőinek bevonásával – továbbra is nagyobb figyelmet és intézkedést igényelne.

A Társaság közhasznú tevékenységének vizsgálata során a Felügyelőbizottság áttekintette

- a szakosztályok és a megyei szervezetek munkáját,
- a nemzetközi szakmai szervezetekben való képviselőletünket,
- a központi rendezvényeinket,
- a szakmai rokon területen működő civil szervezetekkel (MTESZ, HUNGIS, MFGVE, Magyar Mérnöki Kamara, Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, CLGE) való kapcsolatunkat, továbbá
- a „Geodézia és Kartográfia” szaklapunkat, illetve a szerkesztőség ez irányú tevékenységét.

Mindezekről a főtájkári beszámoló is részletes tájékoztatást tartalmaz.

A Felügyelőbizottság észrevételezi és az Intézőbizottságnak ismételt figyelmébe ajánlja a Társaság alapszabályában a hazai szakmai tudományos eredmények megismerésére, *ismeretetésére és hasznosítására* vonatkozó előírást [6. § (1) bekezdés], továbbá a nemzeti bizottságok ez irányú *rendszeres beszámolási kötelezettségét* [26. § (4) bekezdés]. A Felügyelőbizottság megállapítása szerint a tagságnak változatlanul igénye van a nemzetközi szervezetekben folyó *szakmai munka* megismerésére és annak esetleges hazai hasznosítására.

A Társaság alapszabálya a szakosztályok elnökeinek, valamint a területi szervezetek vezetőségének is rendszeres beszámolási, illetve tájékoztatási kötelezettségét írja elő [27. § (4) bekezdés, 28. § (5) bekezdés]. E tekintetben a múlt évben tett észrevétel eredményeként megindult a szakosztályok és területi csoportok vezetőinek konzultációja, tájékoztatása, illetve beszámoltatása.

A Felügyelőbizottság észrevételezi, hogy a Társaság ügyrendjének a 2009. évben módosított alapszabályhoz történő igazítása, összhangjának vizsgálata még nem történt meg.

Az előbbieket összefoglalva:

- A Felügyelőbizottság megállapítja, hogy a Társaság ügymenete a hatályos jogszabályok – az említettektől

eltekintve – az alapszabály és a közgyűlési határozatok alapján folyik.

- A Társaság közhasznú tevékenysége az előírásoknak megfelelő, jogszabálysértésre utaló tény, körülményt nem tapasztaltunk.
- A Társaság és szervezetei által hozott határozatok szabályszerűek, a meghatározott rend szerinti.
- A Felügyelőbizottság a Társaság 2010. évi tevékenységét összességében szabályszerűnek minősíti.

A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény előírásai szerint a Társaság elkészítette a közhasznúsági jelentést, amelynek elfogadása és jóváhagyása a Társaság legfelsőbb szervének – a Közgyűlésnek – kizárólagos hatásköre.

A Felügyelőbizottság megállapításai alapján javasolja a Közgyűlésnek, hogy a Társaság 2010. évi beszámolóját és közhasznúsági jelentését fogadja el.

A közgyűlés mindhárom beszámolót egyhangúan elfogadta.

Következő napirendi pont a *Lázár Deák-émlékérem átadása* volt, amelyet civil szakmai társadalmunk érdekében végzett kiemelkedő munkásságának elismeréséül az Intézőbizottság javaslata és az MFTTT Választmány ülésén hozott egyhangú döntés alapján Társaságunk 2011-ben *Buga László tagtársunknak* adományozott. Buga László részletes méltatását „Kitüntetések” rovatban olvashatják.

Az Országos Választmány legutóbbi ülésén *örökös tagság* adományozását is megszavazta, Somló József tagtárs részére, melyet dr. Mihály Szabolcs a közgyűlésen adott át a 90. születésnapját 2011. május 11-én ünneplő Somló Józsefnek. A Geodézia és Kartográfia külön köszöntőben emlékezik meg kollégánk gazdag életútjáról és kíván további jó egészséget Somló Józsefnek a „Köszöntés” rovatban.

A Társaság elmúlt négy éves működésének értékelése és a tisztségviselők leköszönése

Előadó: Dr. Mihály Szabolcs, elnök

„Tisztelt Tisztújító Közgyűlés! Kedves Kollégák!

A Társaság 2007. május végétől 2011. május végéig tartó négy éves működéséről adok rövid értékelést, azt követően pedig a tárgyi időszakban tisztséget viselők nevében leköszönök.

A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság civil szervezet, amely a kis létszámú interdiszciplináris földügyi szakmában tevékenykedő közigazgatási, szakigazgatási, katonatérképészeti, vállalkozói, vállalati, oktatási és tudományos szakembereket tömöríti és közös platform biztosításával céljait megvalósítását segíti. Ez a szakmai, a gazdasági és a társadalmi folyamatok értelmezésének összhangját, a szakmai és közéleti gondolkodás, viselkedés és cselekvés kölcsönös elfogadását, a szakmai érdekek képviselését, az ismeretek háttérének és szintjének közös megfeleltetését és az élethossziglan való tanulást jelenti. A Társaság küldetése, hogy országos és nemzetközi konferenciákon, területi rendezvényeken, a határon túli magyarok rendezvényein, szakmai, gazdasági és közéleti találkozókra és a Geodézia és Kartográfia szakfolyóiratban tájékoztasson a szakma életéről, fejlődéséről és új irányzatairól, valamint civil alapokon kezdeményezzen és véleményezzen a szakterületi jogszabályok ügyében.

A Társaság ezt a feladatát – mint már oly régen – az elmúlt négy évben is a Közgyűlés, a Választmány, az Intézőbizottság és a Felügyelőbizottság, mint az ügyeket intéző és a képviselőket ellátó szervezeti egységek működtetésével, továbbá a FIG, az ISPRS és az ICA nemzetközi szervezetekben való munkálkodásainkat segítő nemzeti bizottságok segítségével látta el. Munkánkhoz rendelkezésre állt az Etikai és Fegyelmi Bizottság is, de nem volt alkalom, ami miatt azt működtetni kellett volna. A Társaság mindennapi gyakorlati teendőinek ellátása és tagjai

számára a szakmai-társadalmi fórumok működtetése a szakmai taglalódást tükröző szakosztályok kereteiben és a földrajzi taglalódást tükröző területi csoportok összejövetelén történt.

A Választmány szabályosan és rendszeresen, évente két ülésen látta el feladatát az Intézőbizottságból érkező, a Közgyűlések irányába továbbítandó vagy saját köréből adódó mondanivalók és javaslatok megfogalmazása, továbbá különféle döntések meghozatala tekintetében. A Választmány a Társaság tisztségviselőiből (5 fő), az állandó bizottságok elnökeiből (4 fő), a szakosztályok elnökeiből (13 fő) és a közvetlenül választott tagokból (elvileg 10 fő) áll. Megjelenésük a Választmány ülésein rendszeres volt, 80-90%-ra tehető.

Az elmúlt négy évre visszatekintve megállapítom, hogy Közgyűlést rendszeresen – évente kétszer – tartottunk. Közülük egy alapszabály módosító Közgyűlés volt. Nagyon sok tagunk nem szokott megjelenni, ezért a Közgyűlések az összehívási időpontban mindig a szavazó képesség határa alatt voltak, s ezért csak az ún. második összehívási időpontban lehetett azokat elkezdni. A Közgyűlésekről minden alkalommal beszámoló készült, amelyeket a Geodézia és Kartográfia szaklapban közöltünk a nyilvánosság számára. Ugyanez mondható el a Választmány üléseiről, a szavazásokról és azok eredményeiről is.

A Közgyűlésen való részvételben érdekeltté kell tennünk az ország minden táján működő tagságot. Ezért javaslom, hogy a jövőben a Közgyűlés mindig valamely nagy rendezvény részeként kerüljön megszervezésre, mert azok iránt a szokásosnál mindig nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Az éves számadó Közgyűléseken volt szerencsém átadni a Lázár deák emlékérmeket 2008-ban Osskó András, 2009-ben dr. Márkus Béla és 2010-ben Oros László tagtársainknak. Ugyancsak 2010-ben két egykori tagtársunk hoztártatózóinak adhattam át a Lázár deák emlékérmeket posztumusz, nevezetesen Apagyí Géza az MFTTT egykori elnöke és dr. Balázs László egykori tagtársunk számára, haláluk után.

Intézőbizottságunk rendszeresen működött. Évente öt érdemi ülést

tartottunk, általában az év elején naptárban előre rögzített időpontokban, majdnem kizárólag keddenként. Részvevői az elnök, alelnök, főtítkárr, két főtítkárhelyettes, az Intézőbizottság hat választott tagja, a FIG, az ICA és az ISPRS Magyar Nemzeti Bizottságok elnökei, a Felügyelőbizottság elnöke és, meghívottként, a szakigazgatást irányító minisztérium szakmai fősztályának a vezetője, a Geodézia és Kartográfia szakfolyóirat főszerkesztője és az ügyvezető titkárr (összesen 18 fő) voltak. Közülük csupán 1-3 kolléga volt az, aki sokszor hiányzott – sajnálatos, mert róluk ezért kedvezőtlen kép alakult ki a rendszeresen működő Intézőbizottság tagok körében. A Társaság életét érintő minden témát és eseményt sikerült napirendre vinni, s közülük a többségre kölcsönösen elfogadott megoldást javasolni vagy adni. A témák sorozata, a róluk folyó viták és a velük kapcsolatos döntések és határozatok hű történelmi tükrét adják az elmúlt négy év szakmai és társadalmi valóságának. Ezt a képet szépen ki is rajzolják a Geodézia és Kartográfia szaklap hasábjain teljes rendszerességgel megjelenő IB Emlékeztetők. Ez a sorozat a „krónika”.

Jelentős tevékenység folyt a 13 szakosztály keretében. Ezeket javarészt budapesti helyszínen tartottuk – kivétel talán a Fény-Tér-Kép konferenciák sorozata jelentett a Fotogrammetriai és Távérzékelési Szakosztály rendezésében. Kiemelhetően aktív működése és vonzereje volt még a Topográfiai Szakosztálynak, a Felmérési és Területrendezési Szakosztálynak, a Kartográfiai Szakosztálynak és a Szeniorok Tóth Ágoston Klubjának. Van 2-3 olyan szakosztály, amelyek nem működtek, de legalábbis működésüket nem láttatták – ezek létét, illetve működtetési feltételeit a közeli jövőben felülvizsgálni javaslom.

Vannak szakmánkban olyan szakmai és/vagy szakmai-társadalmi területek, amelyek időszerű feladatokat adnak és lehetőségeket rejtenek magukban. Irányukba akciókat kell szerveznünk és koncentrált erőfeszítéssel eredményeket érhetünk el. Ilyen a téradat infrastruktúra, ilyen a földügy kapcsolata a vidék átalakítási teendőivel és a közigazgatás gyakorlattal. Figyelmet

érdemel az egységes ingatlan-nyilvántartás és az ingatlan piac közötti kapcsolat, amely által szakmánk jelentős gazdasági és gazdasági szereplővé válik. S ez egy folyamat, ami mindenképpen lezajlik, de nem mindegy, hogy velünk vagy nélkülünk. Ebben szerep hárul Társaságunkra, amit el kell látnunk.

Területi csoportjaink között sok olyan csoport van, akik rendszeresen, minden évben, s így az elmúlt négy év folyamán is (általában előtte is) jól működtek. Kiemelem közülük a nyíregyházi, a Pest megyei, a pécsi, a Nógrád megyei, a székesfehérvári, a Békés megyei és a szolnoki csoportot. Ez nem azt jelenti, hogy más csoportok nem lettek volna tevékenyek, de a felsorolt csoportokban működő kollégák látványosan cselekedtek, együttműködve részben a Magyar Mérnök Kamara (MMK) helyi szervezeteivel, vagy annak Geodéziai és Geoinformatikai Tagozatával (MMK GGT), jelentős mértékben segítve a kredit pontok gyűjtését. Társaságunk biztosítja azt a lehetőséget, hogy a Mérnök Kamara tagjai megszerezhessék a mérnöki tevékenységük folytatásához feltételként szükséges kredit pontokat. Lényegbe vágó feladat ez számunkra, ami sok munkával jár. Működési bevételeinknek egy részét adja.

Társaságunk a Magyar Földmérő és Geoinformatikai Vállalkozások Egyesületével (MFGVE) közösen évente egyszer, decemberben nagy rendezvényt tartott aktuális és neuralgikus szakmai témákról. Ez a szakmai rendezvényforma nagy népszerűségnek és látogatottságnak örvendett.

A szakosztályokon és a területi csoportokon túl kiemelem a FIG, az ISPRS és az ICA kereteiben végzett munkát. Az elmúlt négy évben a FIG vonalán aktív munkát folytattunk. Két bizottságnak a vezetése volt magyar kézben: Dr. Márkus Béla az oktatással foglalkozó 2. Bizottság elnöki, és Oskó András az egységes ingatlan-nyilvántartás profilját vivő 7. Bizottság elnöki tisztét látták el. Ez utóbbiban a titkári feladatot is tagtársunk, Iván Gyula kolleága vitte. Továbbá, a téradat szervezésével foglalkozó 3. Bizottság munkájában is jelentős munkát végeztünk, elnöki helyet én is megpályáztam a következő

négy évre – ezúttal sikertelenül. A FIG területén az elmúlt négy évben végzett tevékenység kiemelkedő volt. Ezt a FIG 2010. áprilisban Sydney-ben rendezett XXIV Kongresszusára készítette, a 2006-2010 időszakot átfogó Magyar Nemzeti Jelentés is kitűnően példázza.

Az ICA keretében is hasznos, eredményes és előremutató munkát végeztek tagtársaink, bár nem a FIG-hez hasonló, erőteljes szintű aktivitással. Ugyanakkor, az ISPRS keretében az akcióinkat a jövőben erősíteni kell, függetlenül attól, hogy ott is voltak minket is érintő jelentős események – ezekről a múlt év őszén szaklapunk is beszámolt.

Az Európai Földmérők Tanácsának (francia nevének rövidítéséből származóan a CLGE-nek) Magyarország 2009-től tagja. A tagsági viszonyunk egy négy szervezet által alkotott ún. nemzeti összekötő csoporton keresztül valósul meg. A négy szervezet: az MFTTT, az MFGVE, az MMK és az MMK GGT. Együttműködési megállapodás szerint, a terhek arányos elosztásával működik közös tagságunk, amelyben az első három évben a képviselőket Társaságunk látja el. A képviselőket felkérés alapján indulóban Gombás László tagtársunk, majd a munkák derék szakában Domokos György tagtársunk látta el, mind a négy magyar szervezet meglegedésére. Különös programunk is származik CLGE tagságunkból: a CLGE 2013. évi Közgyűlését mi rendezzük. Ez a megtiszteltető feladat és jelentős munkát igényel Társaságunk jövőbeli tisztségviselőitől.

A határon túli magyarok közül az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társasággal (EMT-vel) az elmúlt négy évben is eredményesen együttműködtünk. Az EMT egy tudományos civil szervezet, amely 1990. óta meghatározó szerepet tölt be az erdélyi és Kárpát-medencei műszaki és természettudományokkal foglalkozó értelmiség életében. Azok a nemes célok, amelyekért ezt a szervezetet létrehozták, maradéktalanul megvalósulnak a szervezet tevékenységében, sőt, az elmúlt 21 év során az EMT-t Erdély egyik legdinamikusabban fejlődő civil szervezeteként tartják számon.

Az egyik legrégebben működő egysége a Földmérő Szakosztály. Közismert az erdélyi és az anyaországi magyar földmérők, földügyi szakemberek hosszú évek óta folyó együttműködése, amelynek szervezeti kereteit Erdélyből az EMT biztosítja, az anyaországból az MFTTT tartja kézben. Jellegzetesen évente májusban rendezzi a Szakosztály a Földmérő napokat dr. Ferencz József elnök úr irányításával, amelyen 6-8 előadás és 100-150 résztvevő az anyaországból való.

Az MFTTT és az EMT 2011-ben együtt alapítja meg közös szakmai-nemzeti elismerésüket kifejező „Márton Gyárfás emléklapok” az anyaországban, Erdélyben és teljes Romániában elismert kiemelkedő székely kollégáinkra emlékezve, aki 2 évvel ezelőtt halt meg. Az emléklapok alapítást Intézőbizottságunk elfogadta. Jelenleg az alapszabály kiegészítő mellékletének előkészítése folyik. Az EMT-vel egyidejűleg történő beiktatás a Társaság új vezetőségének lesz a feladata, még ebben az évben.

Társaságunk, tagjaink és szakmánk számára jelentős esemény, seregszemle a két évente megrendezésre kerülő Vándorgyűlés. Társaságunk előző vezetésének előkészítését követően a jelenleg leköszönő tisztségviselők szervezésében került sor 2007-ben a gödöllői Vándorgyűlésre, amely színvonalas körülmények között zajlott le és eredményes volt, sok előadással és jelentős társadalmi-társasági találkozóval. Ebben dicsőre méltó részt vállalt a Pest megyei Földhivatal, élükön a gödöllői és a váci kollégákkal. Hasonlóan volt eredményes a 2009. évben Nyíregyházán megrendezett Vándorgyűlés is, amelynek szervezésében Társaságunk nyíregyházi területi csoportjának tagjai és a Nyíregyházi Földhivatal szakemberei sikerrel mutatták meg magukat. Tájékoztatom Önöket, hogy előkészítés alatt van a mostani, 2011. évi budapesti Vándorgyűlés szervezése is, amelynek időpontja július 7-8. között, két nap. Körültekintő szervezést igényel ez a Vándorgyűlés nem csak a budapesti színhely miatt, hanem azért is, mert az ország rossz gazdasági helyzete és a földhivatalok ez évi státuszának megváltozása miatt csökkent a részvétel iránti lehetőség.

A Geodézia és Kartográfia c. szaklapunk a legkitűnőbb helye szakmai mondanivalóink kifejtésének, szakmai-társadalmi társalgásunk lebonyolításának, az ismeretek átadásának és megszerzésének, tudományunk jelenlegi állása, részletei és eredményei bemutatásának. Magyarországon ez az egyetlen olyan szaklap, amelyik kellő folytonossággal, kellő mélységgel, részletességgel és terjesztési formában képes rögzíteni a szakma mondanivalóit, történeteit, történelmeit, kezdeményezéseit, eredményeit, problémáit, terveit. Tájékoztatói és tudományos igényű nyelven készült és lefedi a földügy, ingatlan-nyilvántartás, távérzékelés, földmérés és térképészet szakterületek kérdéskörét.

A folyóirat működtetésében, illetve megjelentetésében egyformán érdekelték szakterületünk szakemberei, az államigazgatási-szakigazgatási intézmények (pl. földügyi szakigazgatás, vagy katonai térképészet), a szakterületi vállalkozói szféra, az oktatás és a kutatás szervezetei. A földügyi szakigazgatást irányító tárcának (MÉM, FM, FVM, VM) régről érdeke a szakfolyóirat megjelenése.

A folyóirat alapítói az MFTTT (illetve jogelődje a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület, GKE) és a Vidékfejlesztési Minisztérium (illetve jogelődjei a MÉM, FM és FVM). A VM Földügyi Főosztálya felelős a folyóirat szerkesztési munkájában a szakmai szempontok érvényesítéséért. A folyóiratot kiadja az MFTTT.

Az olvasói tábor viszonylag kicsi, különösen az olyan területekhez képest, mint pl. a mezőgazdaság, vagy élelmiszeripar. Emiatt a folyóirat példányszáma is csak 1000 példány. Az egy példányra eső költséghányad pedig magas, mely utóbbit viszont az olvasókra nem lehet teljes mértékben kiterhelni. Az olvasói összetétel és a cserepéldány- és nemzetközi kapcsolati igények miatt a folyóirat nyomdai úton előállított változatára szükség van.

A kiadást rendszertelenül bár, de támogatja a VM (illetve jogelődjei). A folyóirat kiadásának működtetését szakmai érdekek alapján rendszeresen támogatja a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI).

A nyomdai sokszorosítás önköltségi szinten történő végrehajtásával a HM Térképészeti NKft. is rendszeres támogatója lapunknak, szintén szakmai érdekekből kifolyólag.

Örömmel mondhatom, hogy az általam kidolgozott javaslat alapján és a most leköszönő tisztségviselőkkel együttműködve sikeresen oldottuk meg a Geodézia és Kartográfia c. szakmai folyóiratunk szerkesztésének új rendszerét és szervezetét. A szerkesztés élén a Főszerkesztő áll. Egy operatív munkát végző, három főből álló Szerkesztői csoportot irányít, amely rendszeresen, hetente szerkesztői ülésen egyeztetik a soron következő lap tartalmát, készenlétét és a kapcsolódó teendőket. Ezt a munkát egy, a lap tartalma szempontjából domináns területeket lefedő területeken dolgozó 5 fős Szerkesztőség támogatja, amely havonta rendszeresen tartott összejövetelén ad elvi és gyakorlati segítséget a Szerkesztőségnek, elsősorban a lap tartalmi, szerkezeti és cikk összetétel szempontjából.

Működik továbbá egy 20 fős Szerkesztőbizottság, amelynek tagjai országosan elismert szakemberek és intézményvezetők, akik évente legalább egyszer összejönnek és véleményezik szaklapunk tartalmát, szerkesztését, tudományos és gyakorlati színvonalát, a szakmai folyóirat és szakmai cikkek hitelességét, valamint a szerkesztésben résztvevők munkájának színvonalát és hitelességét. Véleményük és minősítésük bekerül a szaklapba. Ezek alapján az olvasók tájékozódhatnak a lap tartalmi és formai színvonaláról és minőségéről nem csak a saját olvasói véleményalkotásaik által, hanem a másokhoz való viszonyítás, az ismert emberekhez való viszonyítás szemszögéből is.

Itt köszönöm meg tisztelettel a Szerkesztőbizottság tagjainak kritikai és az iránymutató munkájukért. Köszönet illeti meg a Szerkesztőség öt tagjának a szakma érdekében kifejtett társadalmi munkájukért, éppen ezért név szerint is kiemelve őket: nevezetesen, dr. Bak Péter, dr. Busics György, dr. Kristóf István, dr. Tímár Gábor és dr. Varga József uraknak, GK szaklapunk és Társaságunk részére nyújtott áldozatos szakmai támogatásáért.

A Geodézia és Kartográfia c. folyóiratunk kiadásának 60. évfordulóját ünnepelhetjük 2009-ben. Ebből az alkalomból Főszerkesztő úr kezdeményezésére egy „60 éves a GK folyóirat” című jubileumi különszámot adtunk ki. Szakterületünket tematikusan 11 részterületre osztva, az egyes részterületekről az elmúlt hatvan évben (néhol persze rövidebb időszak alatt) megjelent cikkek alapján előre felkért szakértő szerzők adtak áttekintést a szakma változásairól, eredményeiről és hatásairól.

Ez év elejétől szaklapunk új, A4 formátumban és színes szerkesztésben jelenik meg. Az eredményhez gratulálók Főszerkesztő úrnak és a szerkesztést és tördelést végző kollégáknak, és természetesen a sokszorosítást végző HM Térképészeti NKft.-nek.

A Társaság és a szakma nevében ezúton fejezem ki nagyrabecsülésemet és köszönetemet a FÖMI-nek, a VM-nek (illetve jogelődjeinek) és a HM Térképészeti NKft.-nek (illetve jogelődjeinek) az általuk éveken nyújtott segítségért és támogatásért. Ebben a sorban a FÖMI kiemelkedő.

A MTESZ-szel való kapcsolat az elmúlt négy évben is igen gyenge volt. Azt hiszem, hogy a jövőben erről a kapcsolatról le kell mondanunk. A Társaság jelenlegi vezetése ezt a lépést még nem tette meg. Minden bizonnyal az újonnan választandó tisztségviselők irányításával Társaságunk a következőkben ezt a lépést meg fogja tenni. El kell mondanom, hogy a MTESZ tagságunkból származó direkt veszteségeink nem voltak, de előnyökhöz sem jutottunk, erkölcsileg viszont megalapozott a kilépésünk.

Az intézmények közül mindenképpen kiemelném azt, hogy kellően jó kapcsolat volt a szakterület felügyeletét ellátó agrártárcával, a Vidékfejlesztési Minisztériummal. Ez a kapcsolat javarészt a VM Földügyi Főosztályával és az Oktatási és Tudományszervezési Főosztállyal kiemelkedő, konkrét együttműködésben nyilvánul meg.

Ennek az évnek az elején a VM egy olyan akciót kezdett el, amely nem biztos, hogy a kellemes együttműködés része: a lapkiadás kiadás eddig bevált megoldását az összes VM érdekeltségű folyóirat kiadásának egyetlen

intézményhez történő telepítésére indított el a VM egy akciót a pénzübeli támogatások eddigiekhez képesti kedvezőbb megoldása érdekében. Ez az elképzelés azonban a GK lap jellegzetességei miatt számunkra kedvezőtlen, és a lap működését veszélyezteti. Kérem, tudják, hogy sok munkánkba telik ettől a törekvéstől szabadulnunk.

Január elsejétől a földhivatalokat szervezetileg a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) felügyeli. A korábbi független megyei Földhivatalok azoknak a Megyei Kormányhivataloknak a részévé, azok szakigazgatási egységévé váltak, amelyeket kormány megbízottak irányítanak. Ez a változás – legalább is egyelőre – sokk-szerűen hatott szakmai kapcsolatainkra, hiszen a földhivatalok és dolgozóik Társaságunk derékhadát képviselik. Ugyanakkor a hatalommal felruházott kormány megbízottak számos megyében egyelőre még nem képesek megbirkózni azzal, hogy fogadják szakterületünknek a földhivatalon belüli érvényesülését, a földhivataloknak pedig a Társaságban való működését.

Sok tennivalónk van a kormányhivatalokkal való jó kapcsolatunk kiépítésének elérésére, valamint a Társaság és a földhivatalok között korábban jól működő együttműködés újbóli kialakítására. Tájékoztatom Önöket, hogy ebből a célból egy akció kezdődött el Farkas Imre VM közigazgatási államtitkár úr segítségével, Horváth Gábor István VM Földügyi Főosztály főosztályvezető úr, dr. Kőszegi Géza úr (aki KIM és VM között földhivatali koordinációban vesz részt), Főtitkár úr, dr. Alabér László Főtitkár-helyettes úr és jómagam részvételével. Ennek keretében megkereséseink voltak már és lesznek még a KIM minisztere, dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes úr felé és a földhivatali szervezetet felügyelő dr. Szabó Erika, a KIM területi közigazgatásért és választásokért felelős államtitkára felé.

Megkerestük továbbá a szakmánkban szintén érintett és a katonai térképészet és térinformatika kapcsán fontos tárcának, a Honvédelmi Minisztériumnak az első számú vezetőjét, dr. Hende Csaba miniszter urat is, különös tekintettel a

júliusban megrendezésre kerülő budapesti Vándorgyűlésre.

Az elmúlt négy évről szóló beszámolómban tájékoztatni kívánom Önöket arról, hogy Társaság tagnyilvántartásának a rendezése sajnos nem valósult meg annak ellenére, hogy több menetben és módszerrel próbálkoztunk. Valószínű, hogy a Társaság titkárságán kell rendet teremtenünk és szemléletváltást elérnünk.

Intézőbizottságunk tagja, Winkler Péter úr elemezte az MFTTT korfáját. Az átlag életkor nagyon magas, a fiatal tagtársak száma ijesztően kevés. Változásokra van szükség, amihez egyik út a tagtoborzás. Ennek egyik ága a fiatalok és az egyetemisták bevonása a Társaság életébe. Az egyetemeken, évfázókon, diákköri konferenciákon foglalkoztunk a szakmailag eredményesen szereplő fiatal kollégák díjazásával, szponzorálásával és társasági szakmai összejöveteleinken való szerepeltetésével. Volt eredménye, bár nem kiugró. Ezt a fajta munkát folytatni kell az oktatási intézményekkel együttműködve. A tagtoborzás folyamán a szakminisztériumok hozzáállását is megnyerni szükséges.

Kedves Kollégák! Nem maradt más hátra, mint megköszönni civil Társaságunk minden tisztségviselőjének a szakmánk érdekében végzett áldozatos társadalmi munkáját. Felemelő volt, hogy az elmúlt négy év folyamán együtt dolgozhattunk sokrétű szakmai célkitűzésünk elérése érdekében. Bizonyára volt sok olyan esemény vagy folyamat, amelyben kellemesen éreztük magunkat, mert pl. jó vagy jól értékelhető, megfogható eredményeink születtek. Lehetek és voltak olyanok, ahol még tovább próbálkoztunk volna színvonalasabb eredmények elérésére.

Külön kiemelve köszönöm meg Uzsoki Zoltán főtitkár úrnak a munkáját és a vele fenntartott sokrétű, rendszeres és harmonikus együttműködést. Kiemelem dr. Alabér László főtitkár-helyettes úr munkáját, aki számos feladat megoldásában operatív tudott lenni és a vele már korábbról megszokott összhangban tudtunk együtt dolgozni. Köszönöm Várnay György úrnak, a Felügyelőbizottság elnökének a lelkiismeretes munkáját – Ő, ugye, a kritika

és a revízió oldalát képviseli, de ennek a fontos ügynek igazán jelentős haszna van. Köszönet illeti dr. Papp Iván tagtársunkat, az Intézőbizottság tagját, aki a Társaság jogi kérdéseinek és problémáinak a tisztázásában kiemelkedő aktivitással tudott segíteni.

Köszönet és dicséret illeti a Geodézia és Kartográfia folyóirat főszerkesztőjét, szerkesztőit, szerkesztőségét és szerkesztőbizottságát, illetve azok tisztelt tagjait.

Köszönöm az Intézőbizottság tagjaival és a FIG, ICA és ISPRS Magyar Nemzeti Bizottságok elnökeivel való együttműködést. A területi csoportok elnökeivel való együttműködést is köszönettel illetem, többségükkel a korábbról meglévő jó kapcsolataim folytatódta, másokkal pedig új kapcsolatok alakultak ki és erősödtek meg. Kívánom nekik, hogy a jövőben is jó munkát végezzenek.

A magam és tisztséget viselő kollégáim nevében ezennel leköszönök.”

Az elnöki leköszönő beszédet követően a közgyűlés *Detrekői Ákos* akadémikus urat választotta meg levezető elnöknek.

Detrekői professzor köszönetet mondott mindazoknak, akik az utóbbi négy évben az Egyesület vezetésében különböző szinteken részt vettek.

A közgyűlés következő, választással foglalkozó részében először *Bartos Ferenc*, a Jelölőbizottság elnöke számolt be a bizottság munkájáról, és javaslatot tett az új vezetőségre. A javaslat elfogadása, a szavazás menetének, szabályainak ismertetése után a szervezők kiosztották a szavazócédulákat, majd a szünetben a jelenlevők titkos szavazással voksolhattak a Társaság új vezetőségére.

A szavazás részleteit tartalmazó jegyzőkönyv az MFTTT honlapján megtekinthető, a szavazás végeredményét, az új tisztségviselőket pedig beszámolómnk végén teljes terjedelmében közöljük.

Detrekői Ákos akadémikus megköszönve a Szavazatszámoló-bizottság munkáját végül átadta a szót az újonnan választott elnöknek, *dr. Ádám József akadémikus* úrnak, aki a következő beszéddel zárta a közgyűlést.

**„Tisztelt Közgyűlés,
Kedves Kollégák, Tagtársak,
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!**

A magam nevében és természetesen a megválasztott tisztségviselők nevében is nagy tisztelettel megköszönöm a ránk adott szavazatokat és a megadott bizalmat. Részemről minden tőlem telhetőt megteszek annak érdekében, és erre kérek tisztelettel minden tisztségviselőt és valamennyi tagtársamat, hogy Társaságunk működtetését biztosítsuk, közhasznú feladatainkat végezzük el szakmánk érdekében, és hogy összességében Társaságunk működőképessége biztosítva legyen. Itt különösen szeretnék számítani a régi-új tisztségviselőkre, akik a folytonosságot biztosítják az új vezetőségben. Az ő munkájukra különösen szükségünk van Társaságunk érdekében. Külön is kérem Mihály Szabolcs alelnök urat, hogy az általa elkezdett munkát segítse folytatni kellő odaadással és kitartással.

Én magam is szeretném megköszönni az előző tisztségviselők áldozatos munkáját, a szakosztályok vezetőinek, titkárainak és különösen a megyei, körzeti és városi csoportoknak a tevékenységét, hiszen ezek együtteséből áll össze a Társaság működése.

Az elkövetkező négy év főbb feladatait szeretném a következőkben röviden érinteni és a fontosabb teendőinket kiemelni. Ezek egyik részét, a konkrét feladatokat Uzsocki Zoltán főtitkár úr beszámoló jelentése már tartalmazta, a másik része, az általános feladatok pedig következnek Társaságunk Alapszabályából. Tájékozódásom alapján a közeljövőben szükséges teendőinket a következő fő feladatok köré csoportosíthatjuk.

Gyakran szóba jön, hogy társaságunk „korfája” nem a legjobb. Erősíteniünk kell a fiatalok részvételét az egyesületi munkában. Szükséges növelni a tagsági létszámot, ezért bizonyos fajta tagtoborzásra van szükség. Tisztelettel kérem elsősorban oktatótársaimat, de valamennyi szakosztályi elnökünket és titkárunkat, hogy saját működési területükön, a megyei és városi csoportok vezetőit, tagtársaimat pedig, hogy körzetükből minél több tagot nyerjenek

*Dr. Ádám József akadémikus,
mint megválasztott elnök köszönti
a Közgyűlés résztvevőit*

meg a társaság számára. Tudom, hogy ez nagyon nehéz feladat, hiszen a fiatalok körében bizonyos érték-válságnak lehetünk tanúi. Nagyon látványos fejlődést bizonyosan nem tudunk rövid idő alatt felmutatni, mert ehhez a programhoz, célkitűzésünkhöz szívós, kitartó és eltökélt folyamatos munkára van szükség.

Egy másik nagyon fontos feladat a Társaságunk költségvetésének folyamatos biztosítása. Át kell gondolnunk, hogy ezt milyen módon tudjuk fenntarthatóan megoldani. A fenntartható fejlődés lehetne a következő fokozat, de a jelen helyzetben egyelőre a cél az lehet, hogy működőképes maradjon a társaság. Ennek elérése céljából nagyobb rendezvényekre van szükség. Örömmel hallottam, hogy több megyei csoportunk is eredményesen szervezett nagy rendezvényt, amelyek számát célszerű lenne növelni, továbbá a jogi tagok számát is jó lenne megtartani, illetve növelni. Ebből a szempontból gondot okozhat az, hogy a földhivatalok a kormányhivatalokhoz kerültek. Ezért fontos feladatuk lesz a kormányhivatalok vezetői figyelmének felhívása, hogy engedélyezzék és támogassák a földhivatalokban dolgozó tagtársainknak az MFTTT rendezvényeken való részvételt, hiszen munkatársaink szakmai önképzése és továbbképzése a kormányhivataloknak is elemi érdeke kell, hogy legyen.

A következő kiemelt jelentőségű feladatnak a Geodézia és Kartográfia szakfolyóirat folyamatos biztosítását és fenntartását tartom. Rendkívül fontos a magyar nyelvű szakirodalmunk, szakmai szókinccsünk ápolása és gondozása, melyre leghivatottabb a szakajtó. A Geodézia és Kartográfia szaklapunk fontos szerepet játszik tagtársaink önképzésében és továbbképzésében, továbbá a földmérést és a geodéziát hivatásuknak tekintők számára biztosít egyfajta támaszt. Ennél fogva a szaklapunk egyrészt összekötő kapcsolatot jelent és az összetartozást erősíti közöttünk, másrészt megmutatja a külvilág számára szakágazatunkat, amely gondozza szakirodalmát, cikkeket közöl és bemutatja a társasági élet eseményeit. A szaklapra annál is inkább szükség van, mert szakmánk eredményei nem olyan látványosak, mint pl. egy szerkezetépítő-mérnöké, aki egy szép hidat tervez és épít, amelyet naponta használ a lakosság, a mi szakmai munkánk végtermékei alig ismertek a közvélemény előtt. További fontos szempont még a lap fenntartása mellett az, hogy bár sokat panaszkodunk hallgatóink tudásszintjére, de azért mindig akad közöttük néhány jó képességű hallgató, akik hivatásuknak tekintik szakmánkat, így a szaklapunk léte jó lehetőség számukra ahhoz, hogy szakcikkeket írjanak és ápolják a szakmai szókinccset. Nagyon köszönöm a szerkesztőbizottság munkáját és kérem, hogy továbbra is folytassák ezt a fontos munkát.

A közeljövő legfontosabb feladata Társaságunk életében a Vándorgyűlés lesz, amelyre Budapesten kerül sor, és amelynek előkészületei tájékozódásom szerint már jól haladnak. Kérek mindenkit, hogy lehetőség szerint minél többen vegyenek részt ezen a rendezvényen. A vándorgyűlés sok feladatot ad, azonban kiváló lehetőséget is kínál emberi-szakmai kapcsolatok ápolására és bizonyos értelemben a Társaság bevételeit is segíti, tehát a működőképességhez is hozzájárul. Fontos témakörben kerül megrendezésre a vándorgyűlés, amelynek másnapján a szekcióülések a Műegyetem Oltay-termében és április 28. óta Homoródi Lajos professzorról elnevezett tanteremben lesznek, amelyekre

szeretettel várjuk a résztvevőket. Bár mindenkit arra ösztönzök, hogy vegyenek részt a Vándorgyűlésen, sajnos én magam személy szerint nem tudok részt venni, mert a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (IUGG) tisztújító kongresszusán képviselem Magyarországot, amely június 25-től július 8-ig tart Ausztráliában. Ezt a körülményt jeleztem a Jelölőbizottságban. Nagyon sikeres Vándorgyűlést kívánok, és kérem az előző vezetőséget, hogy a rendezvényt a hagyományoknak megfelelően eredményesen szervezze meg.

Végül azzal szeretném zárni, hogy egy földmérőmérnök számára nincsen annál nagyobb megtiszteltetés, mint a Társaság elnökének lenni.

Olyan elődeim voltak, akiket egy kivételével személyesen is ismertem és többségében tanáraim és munkahelyi vezetőim is voltak. Tevékenységükre nagyrabecsüléssel és tisztelettel gondolok. Elnök elődeim közül csak kettőt emelek ki: Homoródi Lajos és Joó István professzorokat. Kettőjüket azért említem meg, mert aktívan részt vettek a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (IUGG) és ennek legrégebbi tudományos szervezetének, a Nemzetközi Geodéziai Szövetségnek (IAG) munkájában és részben Magyarország nemzeti képviselését is ellátták ezekben a szervezetekben. E szervezetek kongresszusainak eredményeiről a Geodézia és Kartográfia szaklapban folyamatosan

tájékoztattak. A jövőben én magam is szeretném az IAG tevékenységét még jobban bemutatni Társaságunk életében, mivel bár inkább tudományos kérdésekkel foglalkozik, azonban eredményei és termékei már egyre inkább bekerülnek a mindennapos földmérési és geodéziai gyakorlatba: gondoljunk csak a vonatkoztatási rendszerek kérdéskörére, a GPS-technika tömeges méretű terepi alkalmazásaira vagy a geoidundulációkra, melyekre GPS-technika alkalmazásával történő magasságmeghatározásnál van szükségünk.

Még egyszer köszönöm a bizalmat és megtisztelő figyelmüket. A Közgyűlést bezárom.”

Az MFTTT Közgyűlése által 2011. május 26-án megválasztott új tisztségviselői

Elnök: Dr. Ádám József

Alelnök: Dr. Mihály Szabolcs

Főtitkár: Uzsoki Zoltán

Főtitkár helyettesek:

Dr. Alabér László

Szilvay Gergely

IB közvetlenül választott tagjai

(6 fő, jelöltek száma 7 fő):

Biró Gyula

Dr. Busics György

Horváth Gábor István

Dr. Siki Zoltán

Toronyi Bence

Tóth László

Felügyelőbizottság (5 fő):

Elnök: Várnay György

Tagok: Hodobay-Böröcz András

Dr. Mihalik József

Szabó Gyula

Ferencz Endre

Nemzeti Bizottságok:

FIG:

Elnök: Zalaba Piroska

Titkár: Osskó András

ICA:

Elnök: Dr. Zentai László

Titkár: Pokoly Béla

ISPR:

Elnök: Dr. Barsi Árpád

Titkár: Maucha Gergely

Etikai és Fegyelmi Bizottság (5 fő):

Elnök: Bartos István

Titkár: Dr. Máthay Csaba

Abuczky János

Farkas István

Szalai László

Szakosztályok:

Felmérési és területrendezési:

Elnök: Dr. Vincze László

Titkár: Nagy Ibolya

Fotogrammetriai:

Elnök: Dr. Jancsó Tamás

Titkár: Kákonyi Gábor

Földügyi:

Elnök: Rácz Kálmán

Titkár: Dr. Czimer István

Földmérési szakértői:

Elnök: Dr. Forgács Zoltán

Titkár: Csabányi Lajos

Geodéziai:

Elnök: Dr. Völgyesi Lajos

Titkár: Dr. Tóth Gyula

Kartográfiai:

Elnök: Dr. Márton Mátyás

Titkár: Dr. Gede Mátyás

Mérnökgeodéziai:

Elnök: Németh András

Titkár: Kiss Albert

Topográfiai:

Elnök: Herceg Ferenc

Titkár: Dr. Alabér László

Területfejlesztési és

Környezetvédelmi:

Elnök: Mizseiné dr. Nyíri Judit

Titkár: Katona János

Oktatási és Ifjúsági:

Elnök: Dr. Ágfalvi Mihály

Titkár: Égető Csaba

Szakmatörténeti:

Elnök: Dr. Török Zsolt

Titkár: Homolya András

Térinformatikai:

Elnök: Dr. Márkus Béla

Titkár: Dr. Pödör Andrea

Szeniorok:

Elnök: Szendrő Dénes

Titkár: Hetényi Ferencné

Az Országos Választmány választott tagjai (15 fő, jelöltek száma 15):

Buga László

Dr. Csemniczky László

Hetényi Ferencné

Iván Gyula

Kunfalvy János

Nagy Ibolya

Nagy István

Osskó András

Posta Botond

Dr. Riegler Péter

Sági István

Simon Sándor

Tóth Sándor

Dr. Závoti József

Zsilvölgyi Csaba

A földmérés és térinformatika gazdasági kérdései*

Biró Gyula

Bevezetés

Amikor az elmúlt év végén dr. Márkus Béla professzor úr megerősítette felkérését e témakörben egy előadás megtartására, még nem gondoltam arra, hogy nehéz feladatra vállalkoztam. Nem elegendő ugyanis bizonyos problémakörrel foglalkozva csak a kérdéseket felvetni, illik megpróbálkozni válaszokat is adni.

A 2010-es GISopen konferencián majd 60 évet áttekintve előadásomban megpróbáltam összefoglalni a társadalmi igények változását, az informatika fejlődését és a geodéziai vállalkozások helyzetének alakulását, keresve az összefüggéseket. Akkor leginkább arra koncentráltam, hogy adtak a geodéziai vállalkozások az informatika ugrásszerű fejlődése segítségével folyamatosan pozitív választ a társadalmi igények kielégítésére. Kevésbé foglalkoztam a megoldandó feladatok gazdasági vetületeivel.

A témák szétszétválasztásakor most nekem jutott e „hálás” feladat, ugyan rövidebb időszakokra visszatekintve, de vizsgáljam meg a földmérés és a térinformatika gazdasági vonatkozásait. Természetesen ez a két terület így túl széleskörű lenne még általános áttekintésre is, ezért önkényesen kiválasztottam néhány szakterületet, amelyek egymásra épülnek, szorosabb kapcsolatban vannak, s ez által gazdaságilag is elemezhető.

A földmérés területéről a kataszteri térképezés (földmérési alaptérkép), a topográfiai térkép készítés és a közműnyilvántartás szakterületeit választottam ki vizsgálódásaim tárgyává. Úgy ítélt meg, hogy ezek vannak legnagyobb hatással adat oldalról a térinformatika fejlődésére, a gyakorlati alkalmazások szélesebb körű elterjedésére.

A gazdasági kérdéseket természetesen nem lehet csak önállóan, a társa-

dalmi, szakmapolitikai környezetből kiemelve vizsgálni, ezért én is bizonyos folyamatokba, projektekbe ágyazottan teszek kísérletet erre.

Visszatekintés

A Nemzeti Kataszteri Program (NKP)

Az elmúlt másfél, két évtized és a jelen szakmai problémáit, azok eredetét vizsgálva két nagy, be nem fejezett országos térképezési programmal találjuk magunkat szembe, amelyek alapvető hatással voltak és sajnos még a mai napig vannak a hazai térinformatika fejlődésére. Az egyik a közműfelmérés és központi közműnyilvántartás (KKN), a másik az egységes országos térképrendszer (EOTR) létrehozása az új vetületi rendszer (EOV) szerint. Az 1980-as évek végére a '90-es évek elejére sajnos mindkét program kifuladt, elsősorban költségvetési források hiányában, de a közműfelmérésnél komoly szerepe volt a jogszabályi rendezetlenségnek is.

Azóta sincs az egész országot lefedő, megfelelő pontosságú térképrendszer a nagyméretarányú térinformatikai feladatok megoldására. Mindenekelőtt ezt a hiányosságot kell pótolni, mert az inhomogén adatminőség mindig komoly problémát jelent a napi feladatokban. Valójában ennek a problémának a megoldását célozta meg a Geodézia Rt. által előkészített UCM (Updating of Cadastral Maps) projekt terve, amelynek révén az ország teljes körű kataszteri térkép felújítása készült volna el az akkori leggazdaságosabb technológiák felhasználásával. A finanszírozása német banki hitelből történt volna kormánygaranciával, amelyre komoly ígéret volt. 1996-os árfolyamon 500 millió német márka (DM) keretösszegben 7 év alatt készült volna el az ország felújított digitális kataszteri térképe (akkor 25 milliárd forint). Az okokat és egyéb tényezőket nem részletezve végül is ebből alakult ki a Nemzeti Kataszteri

Program (NKP). A számadatok ma is jól tükrözik a feladat nagyságrendjét.

Az NKP első, előkészítő szakasza 1997-ben kezdődött el 6,6 milliárd Ft kereskedelmi banki hitelből, kormánygaranciával. Szakmai előkészítése alatt még 1996-ban megszületett a földmérési és térképezési törvény, valamint a DAT szabályzat kiadása is megtörtént. Ez az előkészítő szakasz alapvetően a nagyobb városok DAT szerinti digitális térképezésére koncentrált és előnyben részesítette azokat a városokat, amelyek részfinanszírozást tudtak vállalni. Ez sok esetben több 10 millió forint volt, amelynek fejében általában 5 évig ingyenesen használhatták az új digitális térképet (adatbázist). Nem egyszer okozott utólagos nézeteltérést a közterületi adattartalom kezelése, amely a földmérési törvény és a DAT szerint már nem volt állami alapadat, tehát nem volt része automatikusan a digitális állománynak. Az önkormányzat városirányítási informatikai rendszereihez csak üres közterület állt rendelkezésre. Külön gondot okozott az akkoriban bevezetett közbeszerzési törvény, amelynek előírásait éles konkurencia harc közepette együtt tanulták alkalmazni a kiírók és a vállalkozók. Komoly fejlesztések árán a vállalkozók viszonylag gyorsan elsajátították a DAT szerinti munkavégzést, de a földhivatali fogadókészség biztosítása csak jelentős késéssel volt lehetséges központi forrás hiánya miatt. Végül is mind a képzés, mind a szoftverfejlesztés oldalon az NKP keretből kellett a finanszírozást biztosítani mintegy 1,2 milliárd Ft értékben. Alapvetően szükség volt rá, mert csak úgy lehetett forgalomba adni, hasznosítani az új adatállományokat. Volt olyan város, ahol évekig folyt kettős változásvezetés. Ebben az időszakban 3 éven át évi 50 millió Ft fejlesztési támogatást is kaptak a vállalkozók állami keretből.

Egy bizonyos idő eltelte után már lehetett látni, hogy abban az ütemben az ország digitális kataszterének létrehozása több évtizedet venne igénybe,

* A 2011. március 16-18-án, Székesfehérváron megtartott 15. GISopen konferencián elhangzott előadás szerkesztett változata.

ezért döntés született az NKP felgyorsítására. Ez az ütem 9,8 milliárd Ft-ból célul tűzte ki az egész ország digitális térképpel történő lefedését. Ez a szintén kereskedelmi banki forrás csak annyit tett lehetővé, hogy némi térképfelújítás, illetve újfelmérés mellett a meglévő analóg nyilvántartási térkép állomány digitális vektoros másolatként készülhessen el (2004–2008).

A projekt felgyorsítása szakmapolitikai oldalról nagyon hasznos volt, de szakmai szempontból sok veszélyt rejtett magában. Félő volt, hogy az átmenetinek szánt megoldások azt sugallják a laikusoknak, hogy elkészült az ország digitális kataszteri térképe, s ezen a téren már nincs is több teendő. Beigazolódta már hasonló aggodalmak a termőföld kárpótlás kimérési munkáinál, amikor időhiány vagy egyéb megfontolások miatt helyszíni keretmérés nélkül készültek numerikus kiosztások a régi, rossz térképek digitalizálása után. Így váltak először a hibás térképek digitálissá, a területek az ingatlan-nyilvántartás részévé. Akkor is azt állította mindenki, hogy majd később rendbe lesz téve egy újabb térképfelújítással vagy újfelméréssel.

A KÜVET és BEVET készítése átmeneti megoldásnak indult, hogy az egyre növekvő digitális térképi igény még ilyen jelentős minőségi kompromisszum árán is kielégíthető legyen. Arról persze az elején nem volt szó, hogy az ilyen módon digitálissá váló, igen jelentős hibákkal terhelt adatok alapján átalakítják az ingatlan-nyilvántartást is, szentesítve ezzel a hibás helyzetet. Az analóg térképek digitalizálással elkészített vektoros másolatából így lett digitális kataszter. Persze tekinthetjük ezt egy kényszerpályának is, amikor egy adott bruttó keretösszegeből kellett megvalósítani a digitálissá tételt és csak ennyi fért bele, de nagy hiba lenne bármilyen kommunikációban lezártnak tekinteni az NKP-t. Egyébként ebben a szakaszban sokat javult a forrás közvetlen térképészeti célú felhasználása, mert már csak 395 millió forintot kellett fordítani a földhivatali fogadókésztség biztosítására.

Többször említettem az NKP forrását. Mint minden banki hitelnek, ennek is van egy nagyon rossz tulajdonsága. Bizonyos idő eltelte után vissza kell fizetni, mégpedig kamatostól. Bár a hitelszerződés nem nyilvános, annyit

Biró Gyula előadását tartja
(fotó: Dobos Dániel)

lehet tudni, hogy a tőketörlesztés mindkét esetben csak bizonyos türelmi idő letelte után kezdődött meg, a kamatokat viszont már a kezdetektől fizetni kellett. A tőketörlesztés forrása a digitális állományok eladásából befolyó adatérték díj, míg a kamatok törlesztését az FVM vállalta fel költségvetési forrásból. Ez utóbbival – a kezdetektől eltekintve – folyamatosan gond volt, jelenleg az MNV Zrt. fizeti, mint az NKP Nkft. gazdája. Mivel a felvett hitel fedezte a földhivatalok fogadókésztségének finanszírozását és a vállalkozásoknak kifizetett ÁFA-t is, most ezek után a központi költségvetési tételek után is kamatostól kell fizetni.

Időközben a földügyi ágazat önfinanszírozóvá vált oly módon, hogy bizonyos illetékek igazgatási szolgáltatási díjjá átalakításával az ágazathoz folytak be, sőt évente növekvő mértékben még nettó befizetőjévé is vált a központi költségvetésnek; az elmúlt évben közel 4 milliárd forint erejéig. Hozzávetőleg ekkora összegre lenne szükség évente, hogy az állami alapfeladatokat minimális szinten finanszírozni lehessen.

Topográfia

A közepes- és kisméretarányú térképészeten belül nem véletlenül foglal el kiemelt helyet a topográfiai térképészés. Metrikussága és bőséges adattartalma miatt használják világszerte a térinformatikai rendszerek alapjául. Hazánkban nagy tradíciója van mind a katonai, mind pedig a polgári topográfiai térképészésnek, de az 1980-as évek végére sajnos ez a szakterület is a költségvetési forráshiány áldozatává vált.

Már nem jutott pénz a folyamatos, ütemezett felújításokra, és sajnos a digitális átalakításokra sem, pedig nagyon nagy az igény erre a termékre.

Köztudottan az 1:10 000 méretarányú polgári, az ettől kisebb méretarányú térképek a katonai térképészeti felelősségi körébe tartoznak. A térképészéshez szükséges források is ilyen módon voltak megosztottak. Katonai kezdeményezésre 1996-ban elkészült egy közös, polgári és katonai topográfiai térképészeti projekt, Magyar Topográfiai Program (MTP) néven. Ez közös erőforrások felhasználására az 1:10 000 és 1:25 000 méretarányú digitális topográfiai térképészést célozta meg, mintegy 2,5 milliárd Ft összegben. Szinte egy időben az NKP-val ezen a szakterületen is megjelent tehát egy nagyon előremutató kezdeményezés, de itt még idő előtt elfogyott a lobbierő (a döntéshozók nem értették, hogy az NKP mellett miért van szükség egy másik térképészeti projektre).

Egyedüli digitális topográfiai térkép-termék a katonai térképészeti DTA50 adatbázisa, amely ma is népszerű a felhasználók körében és egyben jól mutatja az igényt a nagyobb méretarányú térképek, illetve a nagyobb pontosságú és adat-sűrűségű térképi adatbázisok iránt.

A szűkös költségvetési források ellenére folytak fejlesztések mind a katonai, mind a polgári területen. A FÖMI elkészítette az 1:10 000 topográfiai térkép domborzatának digitális változatát, és pályázati forrásból kifejlesztett egy korszerű, digitális térkép felújítási technológiát is (DITAB). A katonai térképészeti területén két jelentős projekt indult be 2007-ben, illetve 2008-ban. Az egyik az MGCP, amely egy nemzetközi katonai térképészeti projektben való részvétel, a másik a VTOPO25, amely a polgári térképészettel egyeztetett módon kialakított, 1:25 000 méretarányú megfelelő adatsűrűségű topográfiai adatbázis készítése, térkép-felújítási technológiával. A forráshiány sajnos mindkét esetben közbeszól, mert a keretszerződés lejártáig az MGCP-nek csak a fele készülhetett el, a VTOPO25-nek pedig csak a közbeszerzése zajlott le, a feladat kiadása talán 2011-ben megtörténhet, de messze nem a tervezett ütemben.

Igen nagy lendületet adhatott volna a topográfiai térképészésnek az országleltár kapcsán tervezett légifényképezés,

amely végre homogén adatminőséget biztosított volna a különböző célú adatgyűjtéseknél. Reméljük, hogy csak átmeneti az elmaradást indokoló forráshiány, és még a közeljövőben elkészülhet egy, az egész országot megfelelő felbontásban lefedő digitális légifényképezés. Közvetlen és közvetett gazdasági haszna kimutathatóan többszöröse lenne a bekerülési költségeknek.

Közműnyilvántartás

A kataszteri térképkészítés mellett a '80-as években az egységes országos közműnyilvántartás létrehozása volt a másik nagy projekt, amely elindított egy jelentős fejlődést a térinformatika területén, de igen pozitív hatása volt általában is a vállalkozások fejlődésére. A 3/1979. (Ép. Ért.11.) ÉVM utasítással megalapozott országos program is megtorpant a kezdeti nagy lendület után a '90-es évek elejére, pedig komoly eredmények születtek a városok közműfelmérésében. A pénzügyi konstrukciója is inspiráló volt az elején, mert az állam jelentős támogatást adott a közműalaptérképek elkészítéséhez, ezért azok felhasználása kötelező jellegűvé vált. Napjainkig ható jelentőségű volt az a döntés, amely mind az analóg közműalaptérképek, mind pedig a digitális közműadatbázisok tekintetében kötelezően felhasználandó alapként a földmérési alapadatokat írta elő.

A közműfelmérés és az erre épülő térinformatika sorsát több tényező is erősen hányatottá tette. A költségvetési források folyamatos apadásán túl az építéstudó éppen aktuális hovatartozása meghatározó volt, de igen nagy bizonytalanságot okozott vállalkozói oldalról, hogy az Alkotmánybíróság 1990-ben megszüntette a közműfelmérés terén fennálló állami monopóliumot, amely után sokáig nem született szabályozás arra vonatkozóan, hogy ki végezheti a tevékenységet. A jogosultság most már rendezett a Magyar Mérnöki Kamara révén, de még van teendő a betartatása terén.

A legnagyobb problémát az okozza, hogy jelenleg nincs olyan hatályos jogszabály, amely magának a közműnyilvántartás rendjét szabályozná. Már évek óta vannak különböző próbálkozások a jogszabály előkészítésére, de ezek eddig mindig elhaltak a különböző szakmai érdekek ütközése miatt. Most újra van lehetőség arra, hogy kormányrendelet

készüljön egy törvénymódosítás adta lehetőség alapján, de továbbra sem látszik a szakmai konszenzus. A megfelelő szabályozás iránti igény óriási, mert csak így teremthető meg a finanszírozás hosszú távú megoldása, kényszere.

Az a paradox helyzet állt elő, hogy a térinformatika fejlődését, gyakorlati elterjedését éppen a saját szakterületünk akadályozza azáltal, hogy a rohamosan fejlődő térinformatikai szoftver-rendszerek használatához nem tudjuk biztosítani az igényelt mennyiségű és minőségű geometriai adatokat. Az adat-előállítás persze nem csak a szabályozás hiánya akadályozza, hanem a megvalósításához újra szükség lenne nagy léptékű országos projektekre is. A legkorszerűbb adatgyűjtési technológiák állnak rendelkezésre, és a fejlődés rendkívül gyors ütemű ezen a területen. Tudatosan meg kell keresni a szinergiát a különböző szakterületek között, hogy a rendkívül nagy mennyiségben gyűjtött geometriai és egyéb leíró adatok több célra is felhasználhatók legyenek, mert így a szűkös források felhasználása is sokkal hatékonyabbá válhat. Jó példa lehetne erre az elektromos vezetékjog projektek bemérési eredményeinek felhasználása szakági nyilvántartási és térképfelújításai célra is.

A jelenlegi helyzet és a jövőkép

Végezetül, mint egy teljesen új eseményt a szakterületünkön, meg kell említeni a megyei földhivatalok integrációját a megyei kormányzati hivatalokba. Ez a változás nagyon sok szakmapolitikai és gazdasági, finanszírozási kérdést vet fel, amelyek alapvetően befolyásolhatják a földmérés és térinformatika jövőjét. Ezek közül csak néhányat említek meg a sajátos vállalkozói szemszögből megközelítve. Alapvetően egyetértek az intézkedés azon részével, hogy a sokféle kormányzati szervhez kötődő állampolgári ügyintézés tegyük egyszerűvé, korszerűvé. Ennek eléréséhez a földügy vonatkozásában elegendő lett volna a megyei földhivatalok ügyfélszolgálati tevékenységének beintegrálása. A „back office” tevékenység, ami alapvetően az adatállományok hiteles és szakszerű, napi, folyamatos karbantartását jelenti, már igényli az azonos szervezethez tartozást. Gondoljunk csak arra,

hogy az egységes szervezetben is hányféle módon tudtak értelmezni bizonyos jogi vagy szakmai szabályokat a földhivatalos kollégák. Fontos az adatbázis és technológiai fejlesztések összhangjának biztosítására, különös tekintettel a TakarNet megfelelő működésére. Féltő, hogy a kettős irányítás e téren indokolatlan feszültséget okoz. Egyértelműen tisztázni kell a különböző típusú adatok tulajdonlását és az adatállományok fejlesztésének forrásait is. Jó lenne, ha az elmúlt két évtizeddel ellentétben normatív módon – a költségvetési törvényben – határoznák meg ezeket az összegeket, mert csak így biztosítható a megfelelő adatminőség. Ide tartozik az NKP finanszírozási helyzetének rendezése is.

Remélem, hogy okos konszenzus-kereséssel sikerül megtalálni azt az optimális megoldást, amely egyaránt kielégíti a kitűzött társadalmi, politikai és szakmai célokat.

Összefoglalás

Három, a térinformatika szempontjából meghatározónak tekinthető földmérési és térképezési szakterület nagyobb projektjein keresztül igyekeztem rövid áttekintést adni szakterületünk helyzetéről. Elsőként a Nemzeti Kataszteri Program (NKP) két elkülönülő szakaszát vizsgáltam meg a rendelkezésre álló források és a kitűzött célok megvalósulása tekintetében. Ezután topográfiai térképezés helyzetét tekinttem át, utalva az egyre növekvő igényekre és a Magyar Topográfiai Program tervre. Harmadikként a közműnyilvántartás országos projekt megtorpanásának okait, a jogi és szakmai szabályozási hiányosságokat és a megoldási lehetőségeket vizsgáltam meg. Végezetül a szakterület jelenlegi helyzetét és a jövőbeni kilátásokat próbáltam röviden bemutatni.

Biró Gyula
elnök-
vezérigazgató,
az MFGVE
elnöke

Geodéziai és Térképezési Zrt.
1149 Budapest Bosnyák tér 5.

A földvédelem intézményének öt évtizede Magyarországon

Fenyő György

A mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmét hazánkban törvény tette kötelezővé ötven évvel ezelőtt, számos európai országot megelőzve. A földvédelmi célok valóra váltásában a földhivatalok hathatósan működtek közre, s ez is indokoltá teszi, hogy a jubileum kapcsán áttekintsük az öt évtized során e tárgyban hozott törvényi rendelkezéseket és azok hatályosulását.

A földvédelem első törvényi szintű szabályozása

Az 1961. évi VI. törvény, közismert néven a *földvédelmi törvény* a maga idejében új korszakot nyitott a termőfölddel való gazdálkodás területén. Alapvető rendelkezései ma is érvényben vannak. Hatására az 1960-as években jelentősen lelassult a termőterület csökkenése, folyamatosan művelésbe vonták a parlagon maradt földeket és – a korábbi időszakhoz viszonyítva – fokozott védelemben részesültek a jó minőségű földek a különféle célú földfelhasználásoknál.

A földvédelmi törvény végrehajtása a földek rendeltetészerű megállapításával kezdődött. Valamennyi település teljes külterületét 1965. év végéig felül kellett vizsgálni annak megállapítása végett, hogy a földek használata megfelel-e a törvényes követelményeknek. A tényleges művelési ágak és használatnak megfelelően rendezni kellett a földek nyilvántartását. A helyszíni vizsgálatot követően meghatározták, hogy a földhasználó milyen művelési ágak megfelelő termelést köteles folytatni. Előírták továbbá azt is, hogy mely területeket kell szántóvá átalakítani, hol és milyen mérvű talajvédelemről kell gondoskodni és talajjavítást végezni. A művelési kötelezettség teljesítését évenként határszemenként kellett ellenőrizni.

A földvédelmi törvény megalkotásának időszakában hatékonyának bizonyult. Később azonban újra

felelősödtek azok a kedvezőtlen tendenciák (földpazarlás, parlagok kialakulása stb.), amelyeket a törvény annak idején eredményesen visszaszorított. Ennek oka elsősorban az volt, hogy a törvény egyoldalúan csak adminisztratív rendszabályokra alapozta a földvédelmet és a művelési kötelezettséget (hatósági engedélyek, fegyelmi felelősség stb.). Az akkori szabályozás nem tette kellő módon érdekeltté a tervező és beruházó vállalatokat a termőfölddel való takarékoságban. A földek okszerű hasznosítását, termékenységének növelését elősegítő kedvezmények és támogatások gyengék voltak.

A szabályozás egyoldalúságának és a földvédelemért, valamint a hasznosításért felelős állami szervek elnéző, belenyugvó magatartásának következtében a termőföld csökkenése a 70-es évtizedben ismét felgyorsult. Ebben az időszakban

- a termőterület 103 ezer hektárral,
- a mezőgazdaságilag művelt terület 249 ezer hektárral,
- a szántóterület 311 ezer hektárral csökkent országosan. A csökkenés mértéke közel 20%-kal volt nagyobb, mint 1960. és 1970. között.

A mezőgazdaságilag művelt terület csökkenését főként a kedvezőtlen adottságú földek erdősítése idézte elő, de nagyban hozzájárult a különféle (ipari, bányászati, vízügyi, településfejlesztési stb.) beruházások megélénkülése is. Ez utóbbi célokra történt – többnyire pazarló – terület-igénybevétel a mező- és erdőgazdaság földalapját évente több mint 10 ezer hektárral csökkentette. A csökkenéshez kismértékben hozzájárult az is, hogy a végrehajtott területkivonások és művelési ág változások egy részét az érintett vállalatok nem jelentették be a földhivatalokhoz.

Az új létesítmények tervezői, beruházói által okozott földpazarlást főként az tette lehetővé, hogy a terület-igénybevétel után fizetett *kártalanítás túlzottan kevés volt, a legtöbb*

létesítménynél nem érte el a beruházási összeg fél %-át sem és a termőföldnek a mezőgazdasági termelésből történő kivonásáért nem kellett fizetni. Ennek volt köszönhető, hogy gyakran a nem helyhez kötött létesítmények céljára is jó minőségű mezőgazdasági termelésre kiválóan alkalmas földeket vettek igénybe akkor is, amikor ez elkerülhető lett volna (pl. Kabai Cukorgyár).

Az erdőtelepítéseknél sem érvényesültek kellően az okszerű földhasznosítás elvei. Az új erdők (pl. az ún. mezőgazdasági cellulóznágyasok) jelentős része jó minőségű szántóföldre került, holott erre a célra elegendő – másként nem hasznosuló – gyenge termőképességű gyepek állt rendelkezésre.

A szántóterület túlzott mértékű csökkenését – az erdősítés mellett – főként a gyepesítések idézték elő. A gyepesítések egy része, főként az ár- és belvíz veszélyeztetett szántók tekintetében indokolt volt, ott ahol a művelési ág változást a vízkár elleni védelem (vízrendezés) feltételeinek hiányában az adott terület hasznosítását szolgálta.

A földvédelem újraszabályozása

Az 1978 elejével életbe lépett új szabályozás elsősorban az anyagi érdekeltiség növelésével kívánta a földvédelmet hatékonyabbá tenni és a földek termékenységének növelésére a mezőgazdasági nagyüzemeket ösztönözni. Az új szabályozókat és központi intézkedéseket – céljukat tekintve – három csoportra lehet osztani.

Az *első csoportba* azok sorolhatók, amelyek a földvédelem és földhasznosítás terén mutatkozó kedvezőtlen folyamatok, főként

- az indokolatlan terület-igénybevételek,
- a termőtalaj pazarlásának, szennyezésének és
- a parlagok kialakulásának visszaszorítására irányultak.

A *másik csoportba* a földvédelem és földhasznosítás pénzügyi feltételeinek javítását és a rendelkezésre álló anyagi eszközök célszerűbb felhasználását szolgáló szabályozók és intézkedések tartoztak.

A *harmadik csoportot* azok képezték, amelyek a jövőben a termőfölddel való takarékosabb, előrelátóbb gazdálkodást biztosították.

A szabályozás *legfontosabb elemei* a következők voltak:

- a) az igénybe vett termőföldek után nemcsak kártalanítást, hanem – a művelési ág és talajminőség szerint differenciált – *térítést* is kellett fizetni, amely a tervező, beruházó vállalatokat területtakarékosságra készítette;
- b) *kedvezmény* illetve a termőföldek védelmét, jobb hasznosítását és termékenységének növelését szolgáló beruházásokat (talajvédelmi létesítmények, belvízelvezető erdőtelepítés stb.), amelyeknél az igénybe vett termőföld után nem kellett térítést fizetni;
- c) *megkülönböztetett védelemben* részesültek a mezőgazdaság számára különösen nagy értékű földek (nagyüzemi szántó, ültetvény, öntözött terület), amelyeket egyrészt csak kivételesen, elkerülhetetlen esetben lehetett igénybe venni, másrészt – igénybevételük esetén – felemelt összegű térítést kellett utánuk fizetni;
- d) a művelési *kötelezettség elmulasztásáért* a mezőgazdasági üzemek anyagi felelősséggel is tartoztak.

Az új szabályozás hatására a 80-as évek elején kedvező változás indult el. Mérséklődött a területcsökkenés, meggyorsult a parlagok és más kihasználatlan területek művelésbe vonása. A területcsökkenés mérséklődéséhez az ipari termelés növekedésének lassulása, a beruházások visszafogása is nagymértékben hozzájárult. Egyes kedvezőtlen folyamatokat azonban (pl. földpazarlás, újabb parlagok keletkezése) még mindig nem sikerült teljes mértékben visszaszorítani. Az okok és összetevők elemzése során kitűnt, hogy a tervezők és a beruházók anyagilag még mindig nem voltak kellően érdekelték a termőfölddel való takarékoságban, a mezőgazdasági üzemek pedig

a kihasználatlan területek művelésbe vonásában.

A földvédelem és földhasznosítás helyzetét 1981-ben az Országgyűlés megtárgyalta. A helyzetelemzés alapján úgy foglalt állást, hogy megfelelő intézkedésekkel növelni kell a földvédelem hatékonyságát. A szabályozás legfontosabb elveit a következők szerint lehet összegezni:

- a tervezők és beruházók anyagi érdekelttségét a termőföldek takarékosabb igénybevétele érdekében tovább kell fokozni;
- az igénybe vett földek után fizetendő térítést a talaj termékenysége és az igénybevétel célja szerint differenciáltan, átlagosan két és félszeresére kell növelni;
- a megemelt térítésből központi-*lag* kezelt Földvédelmi Alapot kell képezni és
- az Alapot az igénybe vett földek pótlása érdekében elsősorban a kihasználatlan területek művelésbe vonására kell felhasználni.

A kormányzat a földvédelmi jogszabályokat a vázolt elveknek megfelelően módosította, szigorította. A jogszabály módosítások az 1982. év elejével léptek hatályba.

A Földvédelmi Alap

A *Földvédelmi Alap* – rendeltetését tekintve – *azoknak a termőföldeknek a pótlását szolgálta, amelyeket a mezőgazdaságtól más célokra elvontak, illetve igénybe vesznek.* Termőföldek más célra történő felhasználásával ugyanis számolni kellett, mert a gazdaság különféle ágazataiban megvalósuló fejlesztések (utak, vasutak, autópályák, gyártelepek, bányák, külszíni fejtések, víztározók, árvízvédelmi töltések, öntöző- és belvízelvezető csatornák, lakótelepek, házhelyosztások stb.) területigénnyel jártak. A Földvédelmi Alap segítségével azonban az igénybe vett termőföldek – legalábbis részben – pótolhatók voltak.

A Földvédelmi Alap a következő célokra volt felhasználható:

- a) támogatás formájában: a kihasználatlan (parlag-, gyepl-, művelés alól kivett és zárvány-) területek szántóföldi művelésbe vonásához;

- b) visszatérítendő hozzájárulás formájában: földcserék, földrendezések végrehajtásához, a csere tárgyat képező földek értékkülönbségének, vagy a területen lévő létesítmény (épület, építmény, melioráció stb.) megváltásának fedezetéhez.

A Földvédelmi Alap *forrásai* voltak:

- a különféle (ipari, bányászati, vízügyi stb.) létesítmények céljára igénybe vett térítések 50%-a (a térítések másik fele a volt megyei tanácsok fejlesztési alapját növelte, amit sajnos nem földvédelmi célokra használtak);
- a művelési kötelezettség elmulasztása esetén megállapított térítések;
- központi költségvetésből rendelkezésre bocsátott összeg.

A kihasználatlan területek művelésbe vonása

A gazdaság különféle ágazataiban megvalósuló – ipari, bányászati, vízügyi, közlekedési, településfejlesztési stb. – beruházások területigénye következtében számolni kellett a termőföld csökkenésével. Az igénybe vett termőföldeket – részben – pótolni is lehetett azáltal, hogy a kihasználatlan területeket megfelelő műszaki beavatkozásokkal (gyommentesítés, tereprendezés, vízszabályozás, tápanyagfeltöltés stb.) művelésbe vonták és újrahajósították.

A Földvédelmi Alap a rekultiváció számos formája közül a kihasználatlan területek *szántóföldi művelésbe vonását* volt hivatott elősegíteni (a rekultiváció vagy újrahajósítás egy adott földterület mezőgazdasági művelésre alkalmassá tételét jelenti). A felhasználás céljának ilyen értelmű korlátozása abból adódott, hogy egyrészt az 1950-es, 60-as évtizedekben legnagyobb mértékben a szántóterület csökkent, másrészt az agrárágazat legfontosabb célkitűzései elsősorban a szántóföldi növénytermesztés fejlesztésére és bővítésére irányultak. A Földvédelmi Alap forrásai nem is tették lehetővé más (pl. környezetvédelmi, fásítási, vízügyi stb.) célú rekultivációk finanszírozását vagy támogatását. Jellemző volt erre, hogy az Alapban 1983 végén rendelkezésre állt összeg 1984 évre még a szántóföldi művelésbe

vonás céljára igényelt támogatást sem fedezte.

Az igénybe vett termőföldek minél nagyobb arányú pótlása érdekében a Földvédelmi Alapban évenként képződő összeg szükségére tekintettel a rekultiváció tervezése és kivitelezése során megkülönböztetett figyelmet kellett fordítani a hatékonyságra. Mind az állami támogatás, mind az üzemi saját erő felhasználásánál alapvető követelmény volt, hogy a rekultiváció költségei – a termelési érték növekedése és a rekultiváció által elért megtakarítások révén – minél gyorsabban visszatérüljenek. Ezt a rekultiváció céljára szóba jöhető területek kiválasztásakor és a kivitelezés során mindig szem előtt kellett tartani.

Szántóföldi művelésbe vonásra általában azokat a kihasználatlan, vagy extenzív módon (pl. alkalmi legelőként) hasznosított földeket volt célszerű számításba venni, ahol

- a területi adottságok a szántóföldi művelést lehetővé tették;
- a művelésbe vonás költségei nem voltak túl magasak;
- az elérhető hozam (illetve hozamtöbblet) értéke a rekultiváció költségeivel arányban állt;
- a ráfordítások belátható időn belül visszatérülnek.

A területi adottságok vizsgálata során elsősorban a természeti (domborzati, vízrajzi és talaj-) adottságokat kellett körültekintően felmérni. Emellett természetesen figyelembe kellett venni a területek szántóföldi művelés szempontjából különösen fontos üzemi és közgazdasági adottságait is.

A domborzati adottságok a hegy- és dombvidéken gazdálkodó nagyüzemek korabeli műszaki-technikai felszereltsége mellett akkor tették lehetővé a szántóföldi hasznosítást, ha a terület (üzemi tábla) lejtése nem haladta meg a 20%-ot.

A vízrajzi adottságok az esetben voltak megfelelőek, ha a terület nem volt pangó vizes és a talajvíz nem emelkedett a felszíntől számított 1 m fölé.

A talajviszonyok azokon a területeken tették lehetővé a szántóföldi hasznosítást, ahol

- a termőréteg mélysége legalább 50 cm, és eddig a mélységig jó a talaj termelési tulajdonsága;

- a felszíni réteg legalább 30 cm mélységig humuszos, vagy ennek hiányában a talaj szövete és szerkezete alapján alkalmas arra, hogy a növények számára szükséges vízmennyiséget tárolja.

Az üzemi adottságok tekintetében kedvező volt, ha a rekultiváció céljából számításba vett terület meglévő üzemi táblához csatlakozott, vagy több, kisebb terület rekultivációja és összevonása révén üzemi tábla volt kialakítható. Nagy termékenységű talaj esetén kisebb önálló földrészlet szántóföldi művelésbe vonását is érdemes volt fontolóra venni (pl. hegy- és dombvidéken völgyfenéki gyepek feltörése, az erózió által veszélyeztetett, meredek lejtésű hegyoldalak egyidejű gyepesítése mellett). Kedvező természeti adottságok esetén olyan kisebb, szétszórtan, elaprózottan elhelyezkedő (kihasználatlan) területek szántóföldi művelésbe vonása is szóba kerülhetett, amelyek üzemi művelésre nem voltak alkalmasak, de a mezőgazdasági üzem azokat más módon – pl. háztáji, vagy illetményföldként – hasznosítani tudta. Ezáltal ugyanis másutt (üzemi táblában) azonos nagyságú szántóterület szabadult fel üzemi hasznosítás céljára.

A közgazdasági adottságok oldaláról vizsgálva elsősorban az üzemi központhoz, majorhoz közeli területeket volt célszerű rekultiválni, ahol a rövid megközelítési, szállítási távolság, az ebből eredő (művelési) költségmegtakarítás az esetleges kevésbé kedvező természeti adottságokat, a kisebb talajtermékenységet megfelelően ellensúlyozhatta.

A rekultivációnak közvetlen és közvetett eredményei is voltak;

- közvetlen eredménye: a termőterület növekedése, amely – különösen nagyobb terület művelésbe vonása esetén – számottevően elősegítette, könnyebbé tette az adott gazdaság termelésfejlesztési célkitűzéseinek teljesítését;
- közvetett eredményei, előnyei elsősorban abban mutatkoztak meg, hogy az üzemek többsége a rekultiváció során főként a meglévő üzemi táblák méretének növelésére törekedett. Mindenekelőtt oly módon, hogy a táblákat elválasztó kisebb-nagyobb gyepek, nádasok, bozó-

tok, elvadult területek művelésbe vonásával igyekezett két vagy több táblát összevonni, a táblába ékelődő zárványokat felszámolni. Ezáltal – a termőterület bővítésén kívül – az érintett táblák tekintetében egyrészt csökkenteni lehetett a művelési költségeket, másrészt növelhető volt a talaj termékenysége.

A művelési költségek mérséklődését elsősorban az eredményezte, hogy a táblában kevesebb lett a forgó és növekedett a gépek, géprendszerek területteljesítménye. Nem hasznosított ültetvény, fasor, tanya felszámolása esetén csökkent a növényvédelmi munkáknál, repülőgépjármű alkalmazásánál előírt védőtávolság.

A rekultivációval érintett táblák talajának termékenysége főként azáltal növekedett, hogy a rekultiváció következtében megszűnt a beékelődő, nem művelt területek gyomfertőzése. Jelentősen növelte a talajtermékenységet a rekultiváció azzal is, hogy felszámolta a beékelődő területeken, különösen az elhagyott romos tanyákon az állati kártevők gócait. A hosszú ideje nem művelt zárványterületeken, tanyahelyeken és a lakatlan épületekben jó búvóhelyet és a szaporodáshoz optimális biológiai feltételeket találtak a különféle állati kártevők, sőt egyes növényi kórokozók is. Kártételük a táblák határos területein a vegetációs időszakban szembe-tűnő volt. A fertőző gócok felszámolásával, a talajtermékenység növelésén túl – a tapasztalatok szerint – számottevően javult a tábla növényvédelmének határfoka is.

A Földvédelmi Alap évekkel ezelőtt sajnos megszűnt, s ez által a rekultivációnak központi forrásból való intézményes támogatására sincs lehetőség.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény főbb rendelkezései

A föld védelmére vonatkozó sarkalatos előírások a termőföldről szóló törvény keretei között voltak találhatóak 2007-ig. A korábbi szabályozás koncepciója lényegében az volt, hogy a föld tulajdonlására, használatára, hasznosítására és védelmére vonatkozó előírások egy jogszabály keretében legyenek

elhelyezve. A kodifikációt azonban így sem lehetett teljes körűnek tekinteni, miután a föld minősítésére, a talaj védelmére vonatkozó előírások kimaradtak az említett termőföldről szóló törvény keretei közül.

2007-től az a koncepció érvényesült a törvényi szabályozásban, hogy a föld védelme – mind mennyiségi, mind minőségi –, továbbá a föld minősítésére vonatkozó előírások külön törvény keretei között legyenek előírva. Ezen koncepció alapján alkotta meg az Országgyűlés a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényt (továbbiakban Fvt.). A hivatkozott törvénynek a talajvédelemre, továbbá a gyümölcstetvény telepítés engedélyezésére vonatkozó előírásainak bemutatására – terjedelmi okok miatt – nem térünk ki.

A földhasznosításról, a földvédelemről és a földminősítésről szóló rendelkezések célja, hogy a termőföldek, s mindenek előtt a *jó minőségű földek termőképességének és mennyiségének* fenntartása biztosított legyen, és hogy a földhivatalok az előírásoknak a hatósági eljárás során érvényt tudjanak szerezni.

A termőföld hasznosítása

Az előzőekben említett törvény második fejezete foglalja össze a termőföld hasznosítására vonatkozó előírásokat. *A hasznosítási kötelezettség (Fvt. 5. §) tulajdonképpen azt jelenti, hogy a földhasználó – ha e törvény másképp nem rendelkezik – köteles a termőföldet művelési ágának megfelelő termeléssel hasznosítani, vagy termelés folytatása nélkül a talajvédelmi előírások betartása mellett a gyomnövények megtelepedését és terjedését megakadályozni.* Szőlő és gyümölcsös esetében ez a választási lehetőség már nem illeti meg a földhasználót, mert ezen két művelési ágat a művelési ágnak megfelelően kell hasznosítani. Abban az esetben, ha a termőföld más célú hasznosítását (pl. ipari üzem telepítését) engedélyezték, a felhasználásig a földhasználó a hasznosítási kötelezettségét köteles teljesíteni. Ezt nevezzük *ideiglenes hasznosításnak*, ugyanis a hasznosítási kötelezettség mindaddig fennáll, amíg a más célú igénybevétele meg nem történik.

A földhasználót terheli egy olyan jellegű kötelezettség is, hogy a termőföldnek nem minősülő ingatlanon köteles a növényzet gondozását elvégezni, amennyiben ez az ingatlan más célú hasznosításának megfelelő terület-felhasználást nem akadályozza, illetve nem korlátozza. Ezt mellékhasznosításnak nevezzük.

A hasznosítási kötelezettség teljesítését az ingatlanügyi hatóság rendszeresen ellenőrzi, és ha a hasznosítási kötelezettségének a földhasználó nem tett eleget, a hatóság földvédelmi bírsággal sújtja a földhasználót. Amennyiben a földhasználati nyilvántartásban nincs bejegyzett földhasználó, a bírságot a tulajdonossal szemben szabják ki. Ha a földrészletnek a földhasználati nyilvántartás szerint több földhasználója van, illetőleg az érintett földrészlet közös tulajdonban áll, a földvédelmi bírság a földhasználókat, tulajdonosokat egyetemlegesen terheli. Ez lényegében azt jelenti, hogy a hatóság mulasztás esetén az adott földrészlet bármelyik használóját vagy tulajdonosát kötelezheti bírság megfizetésére.

A mezőgazdasági terület más célra való igénybevétele során számos esetben előfordul, hogy a más célú használat megszűnését követően az adott terület „holtbéli tájra” hasonlít. Ez túl azon, hogy rendkívül romboló hatású, számos esetben növényi és állati kártevők „búvóhelye”. Ennek megakadályozása érdekében szabályozza a törvény az újrahhasznosítási kötelezettséget. *Az újrahhasznosítási kötelezettség (Fvt. 6. §) azt jelenti, hogy a más célú hasznosítás megszüntetését követően (pl. homok vagy sóder kitermelés után) az igénybevevő köteles a területet mező- vagy erdőgazdasági művelésre alkalmassá tenni és annak hasznosításáról gondoskodni.* Ennek érdekében az igénybevevő a más célú hasznosítás megszüntetését köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. A bejelentéshez mellékelni kell egy tervet, amely az újrahhasznosítás érdekében elvégzendő munkákat foglalja össze. Ennek elmulasztása ugyancsak földvédelmi bírság kivetését vonja maga után. Az újrahhasznosításra készített tervet – a bányaterületekre vonatkozó tervek kivételével

– az ingatlanügyi hatóság hagyja jóvá. A jóváhagyó határozatban a hatóság megállapítja az újrahhasznosítás célját, valamint előírja az újrahhasznosítás érdekében az igénybevevő kötelezettségeit. Az újrahhasznosítás végrehajtását az ingatlanügyi hatóság a talajvédelmi hatósággal együtt helyszíni szemle keretében ellenőrzi.

A termőföld hasznosításának keretében szólni kell a művelési ágról és megváltoztatásáról (Fvt. 3–4. §). A művelési ágak tételes meghatározását, valamint a művelési ág változás bejelentésére vonatkozó eljárásjogi szabályokat az ingatlan-nyilvántartásról szóló, több ízben módosított 1997. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Inyvtv.) és a végrehajtására kiadott 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet tartalmazza. A hivatkozott jogszabályok értelmében a mező- és erdőgazdasági művelés alatt álló földet – *a rendszeres főhasznosítási módra tekintettel* – szántó, rét, legelő, szőlő, kert, gyümölcsös, nádas, erdő, fásított terület művelési ágban, illetve halastóként kell nyilvántartani. A művelési ág megváltoztatását az ingatlan fekvése szerinti körzeti földhivatalnak kell bejelenteni, a közhiteles ingatlan-nyilvántartásnak a természetbeni állapottal való egyezőségének biztosítása érdekében. A bejelentés elmulasztása ugyancsak földvédelmi bírság kiszabását vonja maga után. Ha a földhasználati nyilvántartásban nincs bejegyzett földhasználó, a földvédelmi bírságot a tulajdonossal, állami tulajdon esetében a tulajdonos jogait gyakorló szervvel, vagyongazdálkodóval szemben kell kiszabni. Több tulajdonos, illetve több földhasználó esetében a bírság megfizetése a tulajdonosokat, illetve a használókat egyetemlegesen terheli.

A földvédelmi eljárás

A földvédelmi eljárást (Fvt. 7–8. §) a földhivatal folytatja le, amelyről minden esetben helyszíni szemle alapján dönt. A földvédelmi eljárás során az ingatlanügyi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) szerint jár el. A Ket. lehetőséget ad arra, hogy törvény vagy kormányrendelet a Ket.-ben felsoroltakon kívül egyéb eljárás

költséget határozzon meg. A Ket. alapján a hivatalból indított eljárásban az egyéb eljárási költséget a hatóság előlegezi meg. Amennyiben az eljárás eredményeként hozott határozat az ügyfél részére kötelezettséget állapít meg, a felmerült költség viselésére az ügyfelet kell kötelezni. A törvény alapján a hivatalból indult, illetőleg folytatott földvédelmi eljárás során a helyszíni szemle és a műszeres vizsgálatok költségei, továbbá a tényállás tisztázása során felmerült személyi és dologi költségek egyéb eljárási költségnek minősülnek. Ilyen eset például az, ha termőföldet engedély nélkül vesznek igénybe.

Amennyiben más hatóságok által lefolytatott engedélyezési eljárásokban az ingatlanügyi hatóság szakhatóságként működik közre, a *termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni azt az elvet, hogy a beruházás lehetőleg a leggyengébb minőségű és legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen*. A szakhatósági állásfoglalás kialakításánál figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett létesítmény, vagy tevékenység ne akadályozza. Meg kell tagadni a hozzájárulást, ha az engedélyezés iránti kérelem az átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint.

A termőföld más célú hasznosítására vonatkozó előírások

Mint említés történt róla, a termőföldnek alapvető rendeltetése, hogy mezőgazdasági termelés céljait szolgálja. Ettől eltérő célra igénybe venni – akár időlegesen is – csak a földhivatal engedélyével lehet. Szükséges azonban ezzel összefüggésben megjegyezni azt, hogy a földhivatal engedélye egyben nem menti fel a kérelmezőt a más hatóságok által kiadandó engedélyek megszerzésétől (pl. építésügyi hatóság, tűzoltóság stb.). Fordítva is igaz a dolog, mert amennyiben a földhivatal engedélye hiányzik, a más hatóságok által kiadott hozzájárulások nem teszik szükségtelessé a földhivatal hozzájárulását. Ennek elmulasztása, vagyis az ingatlanügyi hatóság határozatának

hiánya esetén a Ket. előírása szerint *az eljárást fel kell függeszteni*. Ezen törvényi rendelkezést az a gyakorlati életben nem ritkán előforduló esetek teszik szükségessé, amikor a termőföld igénybevételével járó engedélyköteles beruházások alkalmával a beruházók arra való hivatkozással kérik a földvédelmi eljárás mellőzését, hogy már más hatóság (pl. vízügyi hatóság vagy építésügyi hatóság) engedélyének a birtokában vannak, így jóhiszeműen jártak el, amikor a termőföldet más célra használták fel. Amikor az igénybevevő a más célú hasznosítást megkezdi, azt köteles előzetesen a földhivatalnak bejelenteni. A mulasztás földvédelmi bírságot von maga után. A törvény tételesen meghatározza, hogy mi minősül más célú hasznosításnak. Ezek a következők:

- a hasznosítási kötelezettségtől történő olyan időleges vagy végleges eltérés, amely folytán a termőföld mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlanná válik;
- a termőföldnek belterületbe történő vonása;
- az erdőtvény hatálya alá nem tartozó üzem, majorfásítás, valamint az út, vasút és egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásítás telepítése.

Nem minősül más célú hasznosításnak, amennyiben az út kialakítása a részarány földkiadási eljárás során az osztatlan közös tulajdonok megszüntetése érdekében jött létre.

Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – *lehet felhasználni. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet*. Hulladéklerakó céljára történő igénybevétel esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi előírások betartása mellett csak mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldet lehet igénybe venni. Helyhez kötött igénybevételnek tekintendő a meglévő létesítmény bővítése, közlekedési és közműkapcsolat kiépítése, valamint a bányüzem és egyéb természeti kincsek kitermelését szolgáló létesítmény is. Földvédelmi célok

szolgáló további törvényi előírás, hogy az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni [Fvt. 11. §. (4) bekezdés]. Mint említés történt róla, a más célú hasznosítás kérelemre engedélyezhető. A kérelemnek tartalmaznia kell (Fvt. 12. §.):

- az érintett földrészletek helyrajzi számát,
- a más célú hasznosításhoz szükséges teljes területigényt,
- a más célú hasznosítás pontos célját, amennyiben időleges, a tervezett időtartamát,
- az igénybevevő megnevezését és lakcímét (székhelyét).

A kérelemhez mellékelni szükséges – az ingatlan-nyilvántartási térképnek a más célú hasznosításra tervezett területet feltüntető másolatát és az ehhez tartozó területkimutatást. Amennyiben a tervezett igénybevétel a földrészlet (földrészletek) teljes területére vonatkozik, a térképmásolatra nincs szükség;

- kötelezettségvállaló nyilatkozatot a járulékmentesség igénybevételéhez. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha 2 hektárt meg nem haladó nagyságú területen települési vagy megyei (fővárosi) szociális intézmény, egészségügyi, sportlétesítmény építése, temető létesítése, bővítésének az engedély jogosultja vállalja, hogy az építményt 15 évig rendeltetésszerűen az engedélyben meghatározott célra használja.

A földhivatal által kiadott engedély, amennyiben a más célú hasznosítás megkezdése 4 év elteltével nem történik meg, az engedély érvényét veszti. Ugyancsak érvényét veszti az engedély, ha jogosultságáról az érdekelt lemond. Ennek az az indoka, hogy számos esetben a beruházónak több engedélyt kell beszereznie az adott beruházáshoz. Az egymásra épülő eljárások nem biztos, hogy mindegyike eredményes lesz a beruházó számára. Előfordulhat például, hogy az ingatlanügyi hatóság engedélyezi a más célú hasznosítást, de az építésügyi hatóság megtagadja az építési engedélyt, s ez által a beruházás nem valósulhat meg. Lehetővé kell tenni tehát, ha a beruházó eláll a beruházástól, írásban mondjon le a termőföld más célú hasznosításáról.

Időleges más célú hasznosítás

A más célú hasznosítás akkor minősül időlegesnek, ha az érintett területen

- a lábon álló termés megsemmisül;
- terméskiesés következik be;
- az időszerű mezőgazdasági munkák akadályozva vannak, azokat nem lehet időben elvégezni;
- a talajszerkezet károsodik.

A más célú hasznosítás legfeljebb 5 évre engedélyezhető. Az engedélyben meghatározott idő lejártát követően az igénybevevő köteles az előző állapotot helyreállítani és a termőföldet mező- vagy erdőgazdasági termelés céljára alkalmassá tenni. Az ilyen irányú kérelemhez mellékelni kell a terület eredeti állapotának visszaállítására készített tervet, amely előírja a helyreállításához szükséges munkák elvégzését is. Az eredeti állapot helyreállítását a földhivatal a talajvédelmi hatósággal együtt tartott helyszíni szemle keretében ellenőrzi. Amennyiben a hatóság az eredeti állapot helyreállítását elfogadta, határozatot hoz a fizetendő földvédelmi járulékról és jogszabályi előírás esetén a földvédelmi bírság kiszabásáról.

Időleges más célú hasznosításnak kell tekinteni a villamos berendezések elhelyezését biztosító használati jog, a vezetékjog, a vízvezetési és bányászalmi jog olyan gyakorolását is, amely a mezőgazdasági termelés folytatását, illetőleg a talajvédelmi előírások betartását nem teszi lehetővé. Ugyanis ezen más célú hasznosítás *nem engedélyköteles*. A más célú hasznosítást a jogosult az említett jogok gyakorlásának megkezdésétől számított 8 napon belül köteles bejelenteni az ingatlanügyi hatóságnak. Bejelentési kötelezettség áll fenn az esetben is, ha azonnali intézkedés megtételét igénylő veszélyhelyzet (pl. havaria) áll elő, amely termőföld igénybevitelével jár. (Pl. Kolontár-Devecser vörös iszap). A bejelentés

elmulasztásának az a következménye, hogy a földvédelmi járulékon felül, annak háromszoros összegét földvédelmi bírsággént kell megfizetni.

Termőföld belterületbe vonása

A földvédelmi eljárás keretében külön szabályok rendelkeznek a végleges, más célú hasznosítás egyik megkülönböztetett figyelmet érdemlő esetére, a külterületi föld belterületbe vonására. (Fvt. 15. §.). Ilyen irányú más célú hasznosításra csak akkor kerülhet sor, ha ezt a település önkormányzata kérelmezi. A kérelem megalapozottságát az önkormányzatnak képviselőtestületi döntéssel, valamint a településszerkezeti terv érintett területre vonatkozó részével kell igazolnia. A beépítésre szánt területek felhasználására folyamatosan, a településfejlesztés megvalósításától függően vonhatók a belterületbe. A folyamatos felhasználásra vonatkozó törvényi előírás lényegében azt kívánja biztosítani, hogy a kérelemmel érintett területek szomszédosak legyenek a már kialakított belterületi földrészletekkel. A törvényi előírás értelmében szomszédos földrészletnek kell tekinteni azon parcellákat is, amelyeket önálló helyrajzi számon nyilvántartott út, árok, csatorna választ el egymástól, pontosabban a belterülettől.

Más célú hasznosítás engedély nélkül

Amennyiben a termőföld más célú hasznosítása engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon történt, úgy a termőföldet eredeti állapotba kell helyreállítani. Kivételes esetben az ingatlanügyi hatóság a más célú hasznosítás folytatását kérelemre engedélyezheti. Az eljárást a hatóság a más célú hasznosítás esetében az igénybevevővel szemben folytatja le. A termőföld engedély nélküli hasznosításának minősül, ha

- a más célú hasznosítás megkezdésekor az engedélyezés még nem történt meg;
- az igénybevevő az engedély előírásaitól eltérően hasznosítja más célra a földet.

Az engedély nélküli hasznosítás szankciója a földvédelmi bírság és a más célú hasznosításért fizetendő földvédelmi járulékok. Az eredeti állapot helyreállítását a hatóság határozattal rendeli el és annak végrehajtását ellenőrzi. Nem lehet lefolytatni az eljárást, ha az engedély nélküli, más célú hasznosítás 10 éve történt. Az időtartam bizonyítása az igénybevevőt, illetőleg a tulajdonost, a hasznélvezőt terheli.

A földvédelmi eljárásért igazgatási, szolgáltatási díjat kell fizetni, amely jelenleg az első fokon kérelemre indult eljárásnál 15 000 Ft, jogorvoslat igénybevétele esetén úgyszintén 15 000 Ft.

Megjegyzés:

A földügyi igazgatás intézményeként a cikk hol földhivatalt, hol pedig ingatlanügyi hatóságot említ. Mindkettő ugyanazt a szervezetet jelenti.

A szerző

Irodalom

Dr. Fenyő Gy. – Horváth B. – Dr. Horváth Z. – Dr. Jójárt L. – Lengyel J. – Dr. Mándy E. – Dr. Mészáros I.: Útmutató a mezőgazdasági nagyüzemek részére a földről szóló törvény és kapcsolódó jogszabályok alkalmazásához. MŰSZI Rt. 1987.

Dr. Fenyő György

főiskolai docens

Nyugat-magyarországi Egyetem
drfenyogabor@drfenyogabor.t-online.hu

Tájékoztatjuk tisztelt Olvasóinkat, hogy az MFTTT posta- és email címe megváltozott.

Új levélcímünk: MFTTT Budapest, Pf. 94. 1590

Új e-mail címünk: mfttt@fomi.hu

MFTTT titkárság

Kitüntetés

A Lázár Deák-emlékérem új tulajdonosa Buga László

A kitüntetett méltatása

Buga László mérnök ezredes egyetemi tanulmányait a Moszkvai Geodéziai Légifényképészeti és Kartográfiai Egyetemen végezte, ahol térképész-mérnöki oklevelet szerzett. Az 1978. évben a MH Térképész Szolgálatánál helyezkedett el. Volt szerkesztő osztályvezető, majd az MH KARTÜ főmérnöke, mb. igazgatója, termelési igazgató. 2001. januártól 2010. júniusig a HM Térképészeti Közhasznú Társaság (későbbi nevén: HM Térképészeti Nonprofit Kft.) ügyvezető igazgatója, jelenleg műszaki igazgatója.

Széleskörű elméleti ismeretekkel, több évtizedes szakmai, és megalapozott vezetői gyakorlattal rendelkezik. Ismereteit a napi szakmai feladatai végrehajtása során jól hasznosítja. Jelentős munkát végzett az új állami topográfiai térképrendszer létrehozásában, a digitális térinformatikai adatbázisok technológiájának kidolgozásában, az adatbázisok széleskörű felhasználásának elősegítésében. Ezzel nagymértékben hozzájárult az egyetemes magyar térképészkultúra fejlődéséhez. Az ELTE

címzetes egyetemi docenseként sikeresen és eredményesen oktatja a jövő térképészeit. A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter szakmai tevékenységét 2007-ben Fasching Antal díjjal ismerte el.

A Társaság Intézõbizottságának 1994-tõl 2003-ig tagja, a Társaság fõtitkárhelyettese volt. Ebben a funkciójában irányította a Geodézia és Kartográfia szaklapunk tartalmi és nyomdatechnikai megújulását, megtervezte tipográfiáját és azóta is folyamatosan gondoskodik a lap technikai előállításáról, támogatja annak mindig a követelményekhez, igényekhez és lehetőségekhez illeszkedő nyomdai munkáit.

Buga László tagtársunknak kiemelkedő szerepe volt – és van ma is – a katonai és a polgári térképész szolgálatok közötti együttműködés szervezésében, végrehajtásában, amelyekhez kitűnően alkalmazta a Társaságunknak, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaságnak a szervezetét, Intézõbizottsá-

gát, színterét, összejöveleleit és civil társadalmi környezetét.

Civil szakmai társadalmunk érdekében végzett kiemelkedő munkásságának elismeréséül az Intézõbizottság javaslata és az MFTTT Választmány ülésén hozott egyhangú döntés alapján Társaságunk a Lázár Deák-emlékérmeket 2011-ben *Buga László* tagtársunknak adományozta.

Dr. Mihály Szabolcs
elnök

A kitüntetéshez gratulálunk.

Szerkesztőség

Buga László átveszi dr. Mihály Szabolcs elnöktől a Lázár Deák-emlékérmeket (fotó: HBA)

Köszöntés

Köszöntjük a 90 éves Somló Józsefet

A földmérés és térképészet, általánosabban a földügyi igazgatás területén tevékenykedő szakemberek többségének *Somló József* – életkora, illetve mintegy 28 évvel ezelőtt történt nyugállományba vonulása miatt – személye ma már kevésbé ismert. Születésének 90. évfordulója alkalmából indokolt tehát, hogy munkásságát a szokásosnál – amennyire erre egy felköszöntő terjedelme lehetőséget biztosít – részletesebben eleveintsük fel.

Somló József teljes szakmai életútja – gyakorlati munkakörben, vezetői és irányítói szerepkörben egyaránt – szorosan kapcsolódott a földmérési szakterülethez, illetve a földügyi igazgatáshoz.

Somló József 1921. május 11-én, Nagykanizsán született. Családjukban csak édesapja dolgozott, aki MÁV alkalmazottként több helyen és különböző beosztásokban tevékenykedett. Az ő munkahelyéhez igazodva változott Somló József tanulmányainak színtere is. Így elemi iskoláját és a középiskola 1–IV. osztályát Nagykanizsán végezte. Ez utóbbit az ottani piarista

gimnáziumban. Az állomásfőnöki tisztebet betöltő édesapát követve a család Lepsénybe költözött, ezért középiskolai tanulmányait Székesfehérvárott a ciszter gimnáziumban fejezte be. Érettségit 1939-ben tett. Tanulmányainak folytatásaként a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karára iratkozott. Mérnöki oklevelet 1943-ban szerzett.

Hosszú időszakot felölelő munkásságát Mihalkovics Árpád magánmérnöki irodájában kezdte meg, ahol Budapesten szabatos városmérést és egyéb birtokpolitikai feladatokat

végzett. Eredményekben gazdagodó pályafutását a világháborúban teljesített katonai szolgálat törte ketté. A háború utolsó napjaiban amerikai hadifogságba került. Onnét 1946 januárjában tért haza.

Hazatérte után mérnöki tevékenységét az említett magánirodában folytatta. Ebben az időszakban feladata módosult, döntően földreformmal kapcsolatos földmérési teendőket – többségében házhelyosztást – végzett.

A felmérés és térképkészítés területén már első munkahelyén jelentős szakmai és szervezési tapasztalatokat szerzett, melyet későbbi tevékenységében kiválóan hasznosított. 1949-től a Fővárosi Tervező Iroda Városmérési Osztályán, majd annak átszervezése után, 1950-tól az Országos Földmérési Intézet, illetve 1951-től a Városmérési Iroda keretében mérnökként dolgozott. Vezetői felismerve gyakorlatban szerzett jártasságát és szervező készségét – fiatal kora ellenére – 1952-ben a Városmérési Iroda Városmérési-, később Mezőgazdasági osztályának vezetőjévé nevezték ki.

1954-ben, amikor a Városmérési Iroda Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalattá alakult – vezetői pozícióját megerősítve – a Geodéziai műszaki ellenőrzési osztály élére került. 1956 áprilisától 1957 januárjáig a Kartográfiai Vállalat igazgatója volt.

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalhoz (ÁFTH) kerülve vezetői tevékenysége kiteljesült, mert a Geodéziai felügyeleti osztály vezetőjeként, főhatósági szinten irányította az országban folyó földmérési munkát. Fő tevékenységét a vállalat-felügyelet és az állami alapmunkák szakmai és pénzügyi feltételeinek kidolgozása képezte.

Szakmai továbbképzés keretében 1967-ben geodéziai automatizálási szakmérnöki oklevelet szerzett.

Az 1967. évi átszervezés után a MÉM Országos Földügyi és Térképészeti Hivatal Földmérési Főosztály, Felmérési osztály vezetőjeként tevékenykedett, egyben a főosztályvezető távollétében helyettesítését is ellátta.

Közismert, hogy az ország területén használatos geodéziai alapok és térképek korszerűsítésének tervbevétele már az 1960-as évek elején megfogalmazódott. A legfontosabbakat

kiemelve a jövő megalapozását sürgetően indokolta: az addig alkalmazott mértékegység, vetületi rendszer, méretarány, szelvényhálózat sokfélesége, illetve a térképek eltérő megbízhatósága, valamint a régi térképek és az új alaphálózati pontok közötti kapcsolat hiánya. Mind a polgári, mind a katonai térképészet szempontjából kiemelt jelentősége volt az 1969. esztendőnek. A 2006/1969. számú MT határozat alapjaiban határolta el egymástól a katonai és a polgári szolgálat tevékenységét. Így a polgári térképészet megkezdhetette a 12/1969. (III. 11.) Korm. rendeletben, valamint végrehajtására kiadott 6/1969. (III. 11.) MÉM rendeletben megalapozott nagyszabású terveket. Az előzőekben jelzett földmérési jogszabályok lehetővé tették Magyarország geodéziai alapjainak és térképrendszerének korszerűsítését. Mind a vázolt földmérési jogszabályok, mind azok alapján megalkotott intézkedések kialakításában és ezt követően a megvalósítás irányításában *Somló József* meghatározó szerepet töltött be. Ennek keretében munkájával hozzájárult – többek között – az új alapfelület, az egységes vetületi rendszer, az új térképrendszer és szelvényhálózat, az 1:10 000 méretarányú átnézeti és topográfiai közötti közvetlen kapcsolat elveinek kidolgozásához, a földmérési alaptérkép tartalmának korszerűsítéséhez, megbízhatóságának javításához és a földmérési alaptérképek domborzatábrázolással való bővítéséhez.

A földmérési jogszabályok alapján *Somló József* irányításával kidolgozták a földmérési alaptérkép készítését előíró F1, majd ennek módosításaként az F3 jelzéssel ellátott szakmai szabályzat alapelveit, az elkészített javaslatok elemzését, azok jóváhagyását megelőző vizsgálatot. Ezt az alapelvet követte a változások vezetésére kidolgozott F2, majd az F7 szabályzat is. Az említett szabályzatok mindmáig példaértékűek. Abban az időben megalkotott szakmai szabályzatok a papírhordozón rögzített térképek egységesítését szolgálták. Egyben megteremtették – az informatika, a mérés és az adatfeldolgozás fejlődésének eredményéhez igazodóan – a digitális adatállomány bevezetésének szakmai feltételeit is.

Somló József munkásságát méltatva szükséges megemlíteni:

- az érvényes államközi szerződések alapján öt évente összehívott államhatárügyi szolgálat vegyesbizottsági tagságát, a magyar-csehszlovák, illetve a magyar-osztrák határszakaszon, 1966–1979 években;
 - az OFTH felügyeletében működő FÖMI és vállalatok szakmai ellenőrzéséhez, beszámoltatásához kapcsolódó feladatokat;
 - az állami alapmunkák távlati tervekben történő meghatározását, majd éves lebontását, továbbá a tervek megvalósításában közreműködő szervezetek közötti feladatmegosztást;
 - a szakterület működtetéséhez, döntően az állami alapmunkákhoz szükséges költségvetési feltételek biztosítását; ennek keretében a minisztériumon belüli és – egyes kiemelt jelentőségű alkalmakkor – a tárcák közötti pénzügyi egyeztetések tárgyalási anyagának összeállítását, ezeken a főosztályi érdekek képviselését, továbbá
 - a földmérési és térképészeti alapmunkákra, valamint a sajátos célú földmérési tevékenységre, illetve a földmérési és térképészeti adatszolgáltatásra vonatkozó díjszabályzatok szakmai előkészítését, rendszeres felülvizsgálatát és korszerűsítését.
- Somló József* 1983-ban kezdte meg életének nyugállományú időszakát. Munkaaktivitása nem vesztett erejéből. A nagyméretarányú felmérések és időközi változásainak vezetésével kapcsolatos feladatok, továbbá a sajátos célú földmérési és térképészeti tevékenység műszaki-gazdasági kérdései témakörök szakértője lett, 1988-ban. Szakértői tevékenység keretében a MÉM OFTH, FVM FTF, FÖMI, KV, valamint Fővárosi Földhivatal megbízására – 1983 és 1996 között – mintegy 50 tanulmányt és jogszabálytervezetet készített.

Tanulmányai többnyire a földmérési és térképészeti alapmunkák optimális végrehajtásának ütemezésével, az ehhez szükséges költségfedezet kimunkálásával, az állami alapmunkák műszaki tervének szabályozásával, a készülő földmérési és térképészeti alaptörvénnyel kapcsolatos elvi

Somló József Fazekas Sándor VM minisztertől átveszi az Életfa Emlékplakettet (forrás VM)

kérdések tisztázásával, illetve tematikájának összeállításával, az adatszolgáltatási díjszabályzat díjtételeinek elemzésével és módosításával, a kárpótlási jogszabályok földmérési vonatkozásaival, a fővárosi EOTR alaptérkép-készítés helyzetével, a jogi és a természetbeni állapot kettősségének felszámolása érdekében tervezett birtokhatár-kataszter kidolgozásával, a birtokvalósítás szükségességével, a digitális alaptérkép tervezésével, előállításával, és karbantartásával, a földmérési adatbázis kialakításával és a DAT szabályzat véleményezésével foglalkoztak.

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesületnek (ma MFTTT) alapító-, 1971 előtt választmányi tagja, 1971-1986 között a Felmérési és Területrendezési szakosztály elnöke volt. Tiszteletbeli elnökségi tagnak 1986-ban választották. Szakmai tudományos tevékenységét részben egyesületi előadások tartásával, részben a Geodézia és Kartográfia szakfolyóiratban cikkek írásával fejtette ki.

Szakmai munkásságát három alkalommal Kiváló Dolgozó miniszteri kitüntetéssel, kétszer pedig kormánykitüntetéssel jutalmazták. A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter a földmérés területén kifejtett kiemelkedően eredményes, három évtizedes tevékenysége elismeréséül Fasching Antal emlékéremmel tüntette ki. A vidékfejlesztési miniszter 2011-ben „Életfa Emlékplakett” arany fokozatát adományozta a kivételesen hosszú,

félévszázadot felölelő, aktív szakmai tevékenységének elismeréséül.

A BME rektora 50 éves mérnöki tevékenységéért 1994-ben arany-, 2003-ban gyémánt-, majd 2008-ban vasoklevelet adományozott Somló Józsefnek.

A köszöntés ünnepélyes pillanatában kiemelten kell megemlíteni *Somló József* személyiségének jellemzőit. A követlen környezetében dolgozó munkatársak és mindazok, akikkel munkakapcsolatba került tapasztalhatták kivételes szakmai tudását, jártosságát, részletekre is kiterjedő ismereteit és figyelmét, szervező képességét, rendkívüli munkabírását, nagy munkatapasztalatát és mindezeket kísérő szerénységet. Aktív időszakában szürke eminenciásként tevékenykedett. Az elérni kívánt cél megvalósítása

érdekében a partnereket sohasem legyőzni, hanem megnyerni igyekezett. A magyar nyelv alkalmazása tekintetében igényessége közismert. Írásban megjelent intézkedései és művei mind stílus, mind tartalom tekintetében nyelvünk szépségét, gazdagságát tükrözik.

Példás férj volt. Odaadó családapaként gondoskodott mindkét – a későbbiekben mérnöki oklevelet szerzett – gyermekének neveléséről, életútjuk elindításáról.

Tisztelt Somló József! Kedves Jóska! Születésnapod jó alkalmat kínál arra, hogy a XX. század legjelentősebb honi szakmai feladataival eltöltött több évtizedes munkásságodat és kivételes tulajdonságaidat felelevenítve a magyar geodéta társadalom nevében tisztelettel és szeretettel köszöntsünk. Ez alkalommal kívánunk Néked további boldog, gondtalan, nyugalomban és jó egészségben remélt, további éveket. Isten éltesse!

Detrekői Ákos, Fenyő György, Kléber Géza

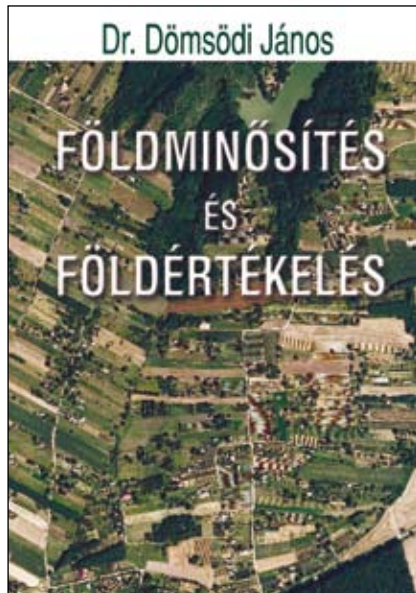
Az MFTTT Országos Választmánya legutóbbi ülésén örökös tagság adományozását szavazta meg *Somló József* tagtársunk részére, amelyet dr. Mihály Szabolcs elnök a 2011. május 26-án megtartott Közgyűlésen adott át a 90. születésnapját 2011. május 11-én ünneplő Somló Józsefnek (fotó: HBA).

Somló Józsefnek szívből gratulálunk!
Szerkesztőség

Dömsösi János: FÖLDMINŐSÍTÉS ÉS FÖLDÉRTÉKELES

Szent Gellért Kiadó és Nyomda

Hiányt pótol és igen jelentős aktualitása van a földügy szakterületének részét képező, illetve ahhoz igen sok szempontból kapcsolódó, az *ingatlan-nyilvántartás földminősítési segédleteként* használható szakkönyv (tankönyv, kézikönyv), amely FÖLDMINŐSÍTÉS ÉS FÖLDÉRTÉKELES címmel a Szent Gellért Kiadó és Nyomda gondozásában az OTP Bank Nyrt. támogatásával viszonylag szolid áron, a közelmúltban jelent meg. A termőföld ingatlanvagyon-nyilvántartásnak, illetve a nyilvántartásban bekövetkező változások – a földminősítések – lebonyolításának, átvezetésének, a földvédelemnek stb. alapvető, nélkülözhetetlen része ez a kézikönyv annál is inkább, mivel ebben a témakörben és ilyen tartalmi, szerkezeti felépítésben szakkönyv ez ideig nem jelent meg. Minden olyan műszaki, gazdasági, a termőföldek igénybevételével,

kezelésével, használatával, forgalmazásával kapcsolatos területekhez, hivatalokhoz kapcsolódik, mint pl. a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, vízügy, környezetvédelem, természetvédelem, bányászat, önkormányzatok, bankok stb., de alapvető összefüggésben a földügyi, földminősítési, földvédelmi szakterülettel.

A földminősítés igénye és eredményei elsődlegesen a termőföld-ingatlanok használati értékében mutatkoznak, mivel a termőföld a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás alapvető, legfontosabb termelőeszköze. Ebből következik, hogy a termőföldek értékelési eljárásaihoz is az alapokat (alapadatokat), illetve a fő tényezőket a földminősítés adatbázisa, minősítési eljárása szolgáltatja.

A mai sajátos kényszerhelyzet szükségessé teszi a földminősítés szempontjából túlságosan elavult, talajadat-hiányos „Aranykoronás” rendszer mellett a már részben elkészült (a rendszerváltáskor félbehagyott) új, korszerű földminősítés módszertani, metodikai elemeinek alkalmazását is. Az ingatlan-nyilvántartásban levő földminőség adatok felhasználása során gyakoriak az ellentmondások; pl. a jegyzett Aranykoronánál lényegesen jobb a valós földminőség, vagy a jegyzett Aranykoronánál a valóságban jóval gyengébb földminőség mutatkozik. Ilyen esetekben a mintaterék (újra) vizsgálata már a korszerű talajgenetikai ismeretek rendszerében, az új földminősítéshez használt metodika módszerével történik. A földminősítés részletes szabályairól szóló rendelkezés a földminősítési eljárás során a termőföld minőségének meghatározását, az Aranykorona értéket az egyik, de nem egyetlen minősítő jellemzőként veszi figyelembe.

Az első fejezet áttekinti a „kataszter” eredetét, szerkezetét, feltárja és tisztázza a „földminősítés”, „földértékelés”

fogalmakat. Kronológiai vizsgálatával bemutatja a hazai földminősítés fejlődési szakaszait; az aranykoronás, a mintateres-termőhelyi értékszám, a talajterképes-termőhelyi értékszám minősítési rendszereket.

Indokolt és szükségszerű, hogy a földminősítés témakörében ne csak a régi, nagymértékben elavult, hanem a tervezett és részben elkészített új földminősítési metodikai rendszer is megismerhető, elsajátítható legyen.

A második fejezet a termőföldek nyilvántartási rendszereit, a földtulajdon kategóriákat és a földvédelmet tárgyalja.

A harmadik fejezet bemutatja az ingatlan-nyilvántartáshoz kapcsolódó (tervezett) korszerű talajterképezés, illetve földminősítés külső (terepi) és belső, laboratóriumi, irodai (terképezési) munkafázisait és a felvételezés adatrendszereit (talajfeltárás, morfológiai minősítés, talajadatok, -típusok és kódrendszerek stb.).

A negyedik fejezet az egyes művelési ágak különböző földminőség-adottságait tárgyalja és ez után következik (az ötödik fejezetben) a teljes körű, gyakorlati földminősítés metodikájának (és az ahhoz használható segédletek) tárgyalása.

A mezőgazdasági területek termőképességének vizsgálata, meghatározása – minősítése – után az ökonómiai vizsgálatuk, a termőföld-ingatlanok értékelésével kapcsolatos gazdasági tényezők számbavétele, a föld árának meghatározása (ötödik fejezet) és a kereslet-kínálat bemutatása (záró fejezet) következik.

A hiányt pótló szakirányú kézikönyv a földügyben és más szakterületen a földüggyel, földminősítéssel foglalkozó munkatársak mindennapi munkáját is hatékonyan segítheti.

*Dr. Kovács Miklós
mestertanár*

NymE Geoinformatikai Kar

Nekrológ

Dr. Nagy Sándor

(1945–2011)

Dr. Nagy Sándor a Földmérési és Távérzékelési Intézet Kozmikus Geodéziai Observatóriumának nyugalmazott munkatársa életének 66. évében, tragikus hirtelenséggel elhunyt. A budapesti Piarista Gimnáziumban érettségizett 1964-ben, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetem fizikus-csillagász szakán szerzett diplomát 1969-ben. Az egyetemi doktori címet 1982-ben nyerte el a fotografikus asztrometria témájában végzett kutatásaiért. Szakmai pályafutását Baján, az MTA Csillagvizsgáló Intézetben kezdte, ahol mesterséges holdak optikai megfigyelését végezte. A penci observatórium alapításától kezdve a FÖMI munkatársa. Ahogy a kozmikus geodéziai mérési technika fejlődött, úgy kapcsolódott be ő is egyre újabb kutatási feladatokba: a fotografikus műholdmegfigyelések után a stelláris háromszögelésbe, majd a rádiós elven működő műholdas helymeghatározásba. Foglalkozott többek között asztrometriával, a csillagászati időméréssel, a rádióhullámok légköri terjedésének elméletével, a Föld forgásával, és meteorológiai mérésekkel. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen asztrometriát, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

geodéziai csillagászatot tanított. Eközben gondozta az observatórium könyvtárát, szervezte a ma már jelentős hagyománnyal rendelkező observatóriumi szemináriumokat.

Eredeti kutató volt, egyedi tulajdonságokkal. Különleges vonzalmat érzett a meglévő értékek iránt. Ragaszkodott azokhoz az eszközökhöz, módszerekhez, amelyek még jól működtek, de mások szerint megértek a lecserélésre. E tekintetben nem intézeti keretekben gondolkodott. Ösztönösen látta, hogy bolygónk fejlettebb felén létrejött, és már nálunk is követett fogyasztói társadalom globális kiterjesztése zsákutca. A KGO első HP típusú számítógépével az utolsó pillanatig oldott meg feladatokat, „hiszen hibátlanul működik” – mondta. Ha egy

téma felkeltette érdeklődését, éjt nappallá téve dolgozott rajta, egészen a megoldásig. Amit kiadott a kezéből, annak helyességében kérdőjelek nélkül megbízhattunk. A letisztult fogalmakat, eljárásokat, módszereket szerette. Szívesen vett kézbe évszázados összefüggéseket és tette azokat tisztába, rámutatva egy-egy bennük rejlő hibára.

Vallásos ember volt, és ennek szellemében is élt. Soha nem emelte fel a hangját, mindig mindenkivel szót tudott érteni. Ő volt az, aki eltávozott munkatársaink temetésén szóban is ki tudta fejezni azt, amit mi csak éreztünk. Sándor nem csak kiváló kolléga, de példás családapa is volt, öt gyermeket nevelt fel.

Abban a fájóan kevés nyugdíjas évben, ami megadatott neki, továbbra is rendszeresen eljár az observatóriumba. Elmélyült egy-egy kutatási témában, előadásokat tartott. Akik megismerhették, bizonyára sosem fogják elfelejteni személyiségét. Emléke leginkább mégis abban a közegben él majd tovább, generációkon át, ami mindennél fontosabb volt számára, a családjában.

Dr. Nagy Sándort munkájának elismeréseként a Földmérési és Távérzékelési Intézet főigazgatója a „Közszolgálat Halottjává” nyilvánította.

Kedves Sanyi, nyugodj békében!

Borza Tibor– Frey Sándor

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság programjairól, híreiről rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.

www.mfttt.hu

MFTTT vezetősége

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

Kéziratleadási iránymutató

Tisztelt Szerzők!

A Geodézia és Kartográfia folyóirat időben és jó minőségben, egységes szerkezetben való megjelenéséhez kérjük, hogy írásait az alábbi útmutató figyelembevételével készítsék el, illetve küldjék meg szerkesztőségünknek.

Szöveg küldése Word fájlban:

- A megjelenésre szánt írások lehetőleg Word szövegszerkesztővel, Times New Roman vagy Cambria betűtípussal készüljenek, lehetőleg sorkizárt formátumban.
- A cikkek lehetőleg egy, kettő vagy három, jól megkülönböztethető címfokozatot tartalmazzanak (pl. ha a szöveg betűmérete 10 vagy 12 pt nagyságú, akkor a címek 18, 16 és 14 pt nagyságúak legyenek).
- A cím önálló tartalmat alkosson és ne legyen része az utána következő szövegnek.
- A bekezdés első sorának behúzása – amelynek mértéke max. 1 cm – ne tabulátorral vagy szóközök sorozatával történjen, hanem a behúzás beállításával, a sor végén pedig a szöveg írása folyamatos legyen, csak a bekezdés végén legyen új bekezdéssel megtörve (Hrd Return, Enter).
- Ha a szövegben képlet is előfordul, törekedni kell a szövegszerkesztővel való beírására (pl. $\partial g/\partial h = 0.3086 \text{ mGal/m}$), nem törő szóközzel: Ctrl+Shift+space) és csak másodsorban, bonyolult képlet esetén javasoljuk a Word képletszerkesztő funkcióját használni.
- A szakcikk főcíme (helye: fejléc) ne haladja meg a 100 karaktert (szóközökkel).
- A szemlecikk főcíme (helye: fejléc) ne haladja meg az 50 karaktert (szóközökkel).
- A képeket, ábrákat, grafikonokat nem szükséges a Word-ben elhelyezni, a szövegben azonban mindenképpen legyen számmal ellátott hivatkozás (*1. ábra*) és fontos, hogy azok külön fájlként is szerepeljenek a lenti minőségi meghatározás szerint.
- A szakcikkek a következő sorrendben épülnek fel: címek és tartalom, köszönetnyilvánítás, irodalomjegyzék, magyar nyelvű összefoglaló, angol nyelvű összefoglaló, névjegykártya (név, titulus, hely, elérhetőség).
- A szövegben (Word-ben) ne szerepeljen hiperhivatkozás, a webcím, mint szöveg jelenjen meg.
- Ha egy cikk több állományból épül fel – szöveg, képek, ábrák, grafikonok –, akkor célszerű azokat egy állományként tömörítve megküldeni. Az állomány neve utaljon a szerzőre és cikk címére, esetleg a dátumra (pl. Csapo-Abszolot_g-110223.zip).

Színes képek minőségének meghatározása:

- Színes képeket várunk, ami vonatkozik a rajzos ábrákra, diagrammokra is (régie fényképek természetesen lehetnek szűkeárnyalatosak, ún. fekete-fehér).
- A képek megfelelő minősége elengedhetetlen a tetszetős megjelenéshez. A tartalomtól függően 1, 2 vagy 3 hasáb széles képpel számolunk (60, 120, 180 mm).
- A képek 1:1-es méretben (1, 2 vagy 3 hasáb szélességben) 300 dpi (képpont/inch) felbontás esetén jelennek meg a nyomtatásban megfelelő minőségben, aminek értékét képszerkesztő programban van lehetőség megnézni. Képszerkesztő program hiányában a kép minőségét Windowsban, a képre kattintva jobb egérgombbal a „Tulajdonságok” menüpontban, „Részletek” fülön is lehetőség van ellenőrizni. 120 mm széles képek esetén min. 1400 képpont (pixel, px) szélességű képre van szükség, 180 mm széles képnél pedig 2100 képpont szélességű képminőség a kívánatos. Webről letöltött kis képek legtöbbször nem alkalmasak nyomdai felhasználásra.
- A kép küldésének megkönnyítése érdekében érdemes JPG formátumban, de magas minőséggel (10–12 szintű tömörítéssel) elmenteni és megküldeni az állományokat.

Cikk utáni névjegykártyák

- A név és titulus 26 és 45, vagy 39 és 30 karaktert tartalmazhat.
- A kapcsolati adatok 3 sor esetén 120 karaktert tartalmazhatnak szóközzel.
- A színes portrékép min. 300 képpont széles legyen.
- A címlapkép mérete 163×183 mm, tehát a szélességének min. 1900, a magasságának pedig 2200 pixelt kell tartalmaznia.

Természetesen a fenti paraméterek betartása optimális esetet feltételez, de tisztában vagyunk vele, hogy erre nem minden esetben van lehetőség.

Együttműködésüket és megértésüket köszönjük.

Szerkesztőség

TS12A komplett robot rendszer

Robot mérőállomás - Távírányító - 360° prizma
TS12A CS10 GR24

Automata, egyemberes mérőállomás lézertáv mérővel
HOGY NE EGY PUSZTA KARDDAL,
Hanem hatékony és korszerű, de versenyképes áron elérhető,
Technikával vétezzze fel magát!

ÚJ robot mérőállomás távirányítóval

LOCK
ATR R1000

3" szögmérési pontosság, R1000 lézertáv mérő, színes kijelző, Bluetooth, Automatikus célzás és célkövetés (ATR, LOCK), Automatikus prizma keresés (PowerSearch), Nagy hatótávolságú rádió távirányítás, Gyors és hatékony SmartWorx Viva szoftverezettség, kiegészítő programok az akció ideje alatt - bevezető áron!

3"
R1000

TS12A 3" R1000 - 4.490.000,- (nettó)

Beszámítással

ÚJ robot mérőállomás távirányítóval

LOCK
ATR R1000

3" szögmérési pontosság, R1000 lézertáv mérő, színes kijelző, Bluetooth, Automatikus célzás és célkövetés (ATR, LOCK), Automatikus prizma keresés (PowerSearch), Nagy hatótávolságú rádió távirányítás, Gyors és hatékony SmartWorx Viva szoftverezettség, kiegészítő programok az akció ideje alatt - bevezető áron!

3"
R1000

TS12A 3" R1000 - 3.990.000,- (nettó)

BÁRMILYEN működőképes mérőállomás beszámításával!

Ajánlatunk 2011. május 1-től 2011. július 30-ig, illetve a készlet erejéig tart.

Hívja Kollégáinkat - használja ki a lehetőségeket!

- Horváth Zsolt - 30/939-1229 - zsolt.horvath@leica-geosystems.hu
- Váradi Attila - 30/685-2478 - attila.varadi@leica-geosystems.hu
- Gombás László - 30/561-8717 - laszlo.gombas@leica-geosystems.hu

- when it has to be right

Leica
Geosystems